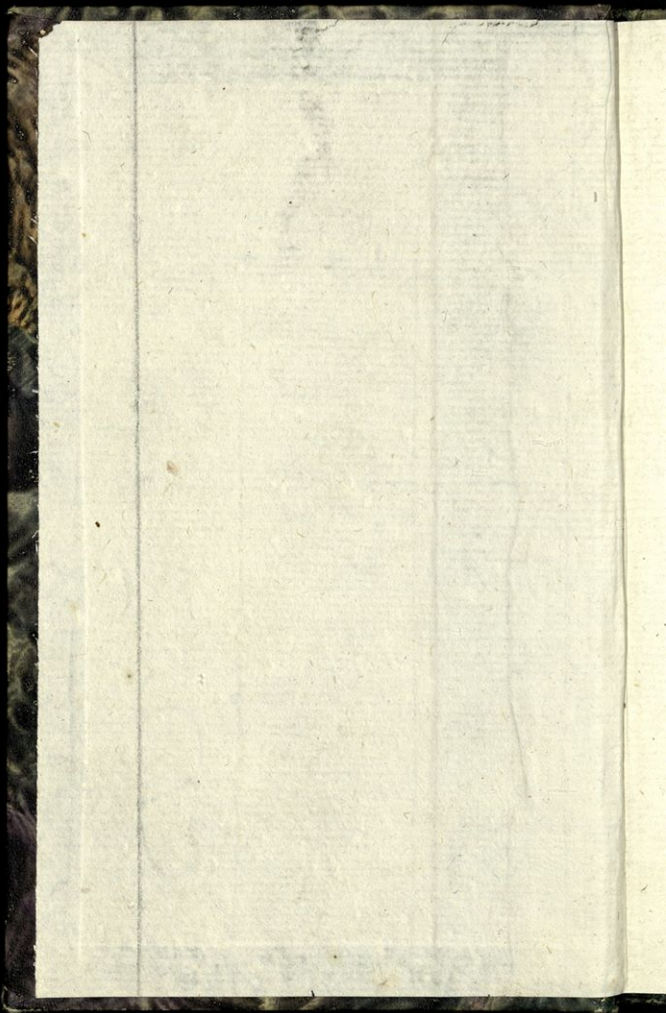
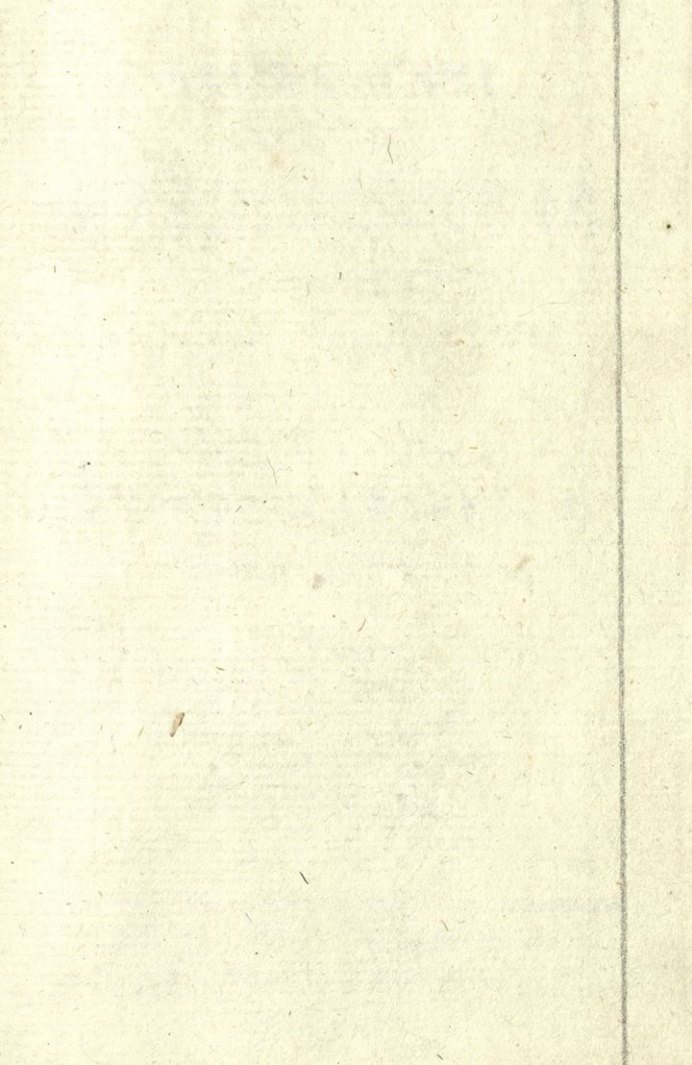
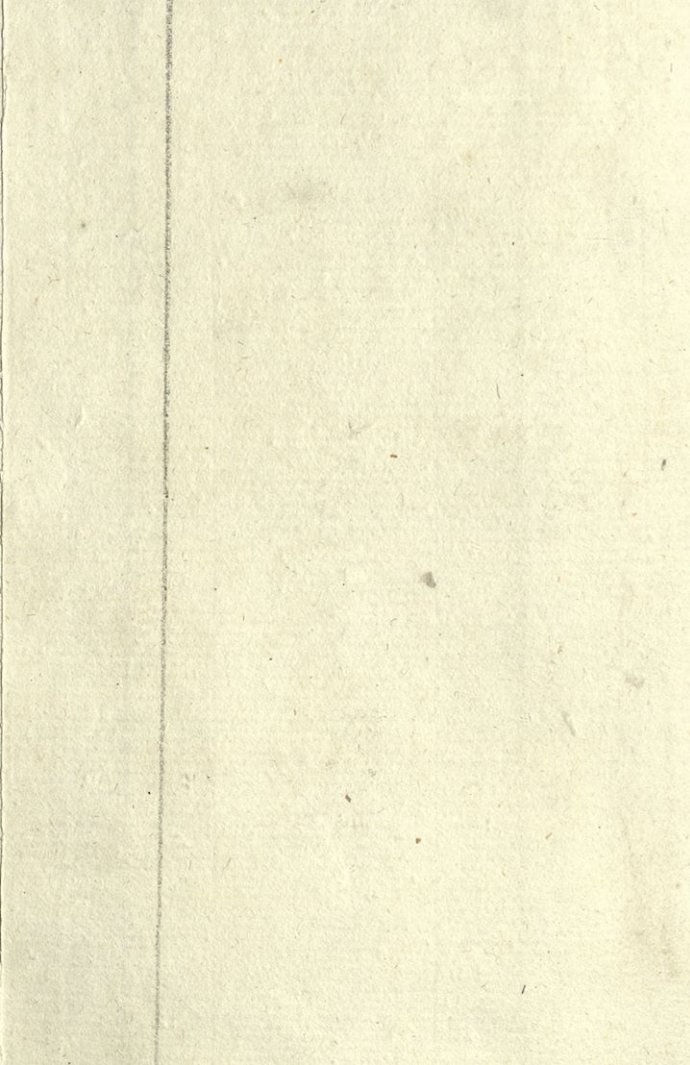

Narodna in univerzitetna knjižnica
▼ Ljubljani

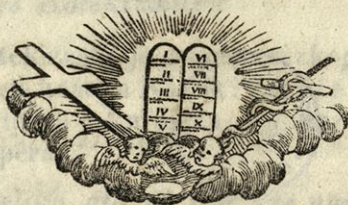
82022

KRÁTKA SUMMA
VELIKOGA
KATEKIZMUSSA
Z-SZPITÁVANYEM,
I ODGOVÁRJANYEM
MLADOSZTI
NA NÁVUK
VU CZASZARSZKI, I
KRÁLESZKI DR'SÁNYAJ.

[5. motto]

SZE NAJDE V-RADGONI,
PRI WEITZINGERI J. A.

[1845]

82022

KRATKA SUMMA

VEIKOGA

KATEKIZMUS

N-SNPITAVANYEM

I ODGOVARYANYEM

MLADOSTI

NA VAVUK

U CHAS VRSKI, I

82022

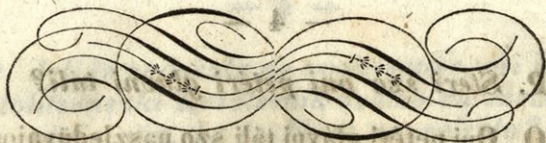
KRALESNI PRISTAT

40217/11204
51.10.1947

SEE NALDE V-RADGONI

PRI WEITINGERI J. A.

NAPELÁVANYE.

P. ***K**a je Katekizmus?*

O. Katekizmus je krsztsánszkoga Katolitsánszkoga znánya Návuk: tak sze zové zobcsinszki tálom i kni'sicza, vu sterój sze ete návuk zapéra.

P. *Vu keliko glávni táli sze naprej dáva krsztsánszko, Katolitsánszko znánye v-etom Katekizmussi?*

O. Krsztsánszko, Katolitsánszko znánye v-etom Katekizmussi vu petéri glávni táli, i vu ednom Prídaveki sze naprej dáva.

P. *Steri szo oni petéri glávni táli?*

O. Oni petéri glávni táli szo naszledüvajúcsi:

1. Je Vöra.

2. Vüpanye.

3. Je Lübav.

4. Szo szvéti Sakramentomi, tou je : Szvesztva.

5. Je krsztsánska Pravicza. I Prídavek od csetvéri szlejednyi Dejl.

I. Glávni Táo.

Od Vöre.

I. Rázlocsek.

Ka je Katolitsánszka Vöra.

P. *Ka je po krsztsánszkom, Katolitsánszkom vörvati?*

O. Po krsztsánszkom, Katolitsánszkom vörvati je, vsza za isztino dr'sati, ka je Boug nazvejszto, i szvéta Mati Czerkev, ka bi vörvali, pred nász dála, ali je píszano ali nej.

P. *Jeli je zadoszta na zvelicsanye, csi Katolitsánszki Krsztsenik szamo vu szrczi vörje ono, ka je Boug nazvejszto?*

O. Nej je zadoszta na zvelicsanye, csi Katolitsánszki krsztsenik szamo vu szrczi vörje ono, ka je Boug nazvejszto; nego je zvün toga potrejbno, naj:

1. Vöro szvojo po delaj vö szká'se.

2. Ka vu szrczi vörje, csi je potrejbno, ono naj i zvüsztami ocsiveszno vadlúje.

P. *Zakaj moremo vörvati ono, ka je Boug nazvejszto?*

O. Vörvati moremo ono, ka je Boug nazvejszto, záto: ár je Boug vekivecsna pravicza, i neszkoncsana modrouszt, stera niti nikoga vkaniti, niti sze od nikoga prekaniti nemore.

P. *Jeli je potrejbna vöra vszákomi Csloveki, kí sze scsé zvelicsati?*

O. Potrejbna je vöra vszákomi csloveki, kí sze scsé zvelicsati; ár je brezi vöre nemo-gouce prijetnomi biti pri Bougi.

P. *Ka je potrejbno vszákomi csloveki, gda k-pámeti pride, znati, i vörvati, naj sze zvelicsa?*

O. Vszákomi csloveki, gda k-pámeti pride; naj sze zvelicsa, potrejbno je znati, i vörvati:

1. Ka Boug je.
2. Ka je Boug pravicsen Szodecz, steri lou-na to dobro, ino kastiga to hüdo.

3. Ka szo tri Bo'sanszke Persone vu ednom bojstvi, natüri: Ocsa, Szin, i Szvéti Düh.

4. Ka je ta drüga Bo'sanszka Persona z-cslovekom posztánola, naj bi nász po szvojoj szmrti na kri'snom drejvi odkúpila, i na veke zvelicsala.

5. Ka je düsa Csloveka nemrtelna.

6. Ka je Bo'sa miloscsa nazvelicsanye potrejbna, i ka Cslovik brezi miloscese nikaj, ka bi 'sitka vekivecsnoga vrejdno bilou, nemre csi-niti.

P. *Ka sze zapovidáva vszákomi Katolitsán-szkomi krsztseniki znati?*

O. Vszákomi Katolitsanszkomi krsztseniki sze zapovidáva znati:

1. Apostolszke vöre vadlűványe.
2. Goszpodnovo Molitev.
3. Deszétère zapouvidi, i Sz. Materé Czerk-vi petére zapouvidi.
4. Szedem szvesztv.
5. Krsztsánszko Praviczó.

P. *Gde sze zdr'sávajo ona náj bole, stera Katolitsánszki krsztsenik vörvati more?*

O. Ona, stera Katolitsánszki krsztsenik mo-

re vörvati, zdr'sávajo sze náj bole vu Apostolszke vöre vadlűványi.

P. Kakda je Apostolszke vöre vadlűványe?

O. Apostolszke vöre vadlűványe je etak: Vörjem v-ednom Bougi, Ocsi vszamogoucsem, sztvoriteli Nébe i zémle. I vu Jezussi Krisztussi jedínom nyegovom Színi, Goszpuodi nassem. Kí sze je popríjao od Dűhá szvétoga, poroudo sze je od Divicze Marie. Moko je trpo pod Pöntzius Pilátassom. Raszpét je, mr'o je, i pokopan je. Sztoupo je doli na pekle, na trétyi dén je od mrtvi gori sztano. Sztoupo je v-Nebésza, szidí na desznici Bogá Ocsé vszamogoucsega. Ondot príde, szoudit 'sive, i mrtve. Vörjem vu szvéto Dűhi. Szvéto krsztsánszko Katolitsánszko Mater Czerkev. Szvéczov obsinsztvo. Grejhov odpűscanye. Tejla gori sztanejnye, i sítek vekivecsni. Amen.

P. Keliko tálov, ali stűkov má Apostolszke vöre vadlűványe?

O. Apostolszke Vöre vadlűványe má 12 tálov, ali stűkov.

II. Rázlocsek.

Od Apostolszke vöre vadlűványe 12 Tálov, ali Stűkov.

§. 1. Od Apostolszke Vöre vadlűványa pr-
voga Stűka.

Vörjem v-ednom Bougi, Ocsi vszamogou-
csem, sztvoriteli Nébe, i zémle.

a. Od Boga.

P. *Jeli je vecs od ednoga Bogá?*

O. Szám eden je Boug.

P. *Ka je Boug.*

O. Boug je szám obszebi naj popolnejse
Bojstvo.

P. *Jeli je vecs Bo'sánszki Person?*

O. Trí szo Bo'sánszke Persone.

P. *Kak sze imenűjejo trí Bo'sánszke Persone?*

O. Prva Bo'sánszka Persona sze imenűje
Ocsa; drűga Szin; trétűya Szvétű Dűjh.

P. *Kak sze imenűjejo vsze vkűp trí Bo-
'sánszke Persone?*

O. Trí Bo'sánszke Persone vsze vkűp sze
imenűjejo Szvétű Trojsztvo.

P. *Po kom vadlűje Katolitsánszki krsztse-
nik Sz. Trojsztvo?*

O. Katolitsánszki krsztseunik vadlűje Sz.
Trojsztvo po znaményű Sz. Krűsa: gda vu
Krűsanyű vszákű med tejmű Bo'sánszkimű
Personamű imenűje.

P. *Ka vadlűje escse Katolitsánszki krsztse-
nik po znaményi Sz. Krí'sa?*

O. Katolitsánszki krsztsenik po znaményi Sz. Krí'sa, i tou vadlűje, ka je Krisztus Jezus, gda je na Krí'snom drejvi mr'ó, nász po szvoj szmrti odkűpo.

P. *Kakda sze cslovik prekri'si?*

O. Cslovik sze etak prekri'si: pravo rokou na cselo polo'sivsi pravi, vu Iméni Ocsé †, za-
tejm na prszi, i Szina †, i z-lejvoga plecsa na
právo, i Dűhá Szvétoga †. Amen.

b. Od Sztvárjanya.

P. *Sło je vsza sztvouro?*

O. Boug je sztvouro Nébo, i zemlou, i
vsze, ka jeszte.

P. *Ka vcsini eta rejcs sztvoriti?*

O. Eta rejcs sztvoriti vcsini teliko, kak
z-nicesza kaj vő prineszti.

P. *Stere sztvorjene sztvári Bo'se szo náj
bole szpominánya vrejdne?*

O. Náj bole szpominánya szo vrejdne
sztvorjene sztvári Bo'se, Angyelje i cslovik.

P. *Ka szo Angyelje?*

O. Angyelje szo csisztí dűhouvje, steri rá-
zum, i volo májo, ali tejla nemajo.

P. *Zakaj je sztvouro Angyele Boug?*

O. Boug je sztvouro Angyele, naj nye-ga postüjejo, lübijö, ino molijo, nyemi szlüt'sijo, i csloveka varjajo.

P. *Kakda je sztvouro Boug Angyele?*

O. Boug je sztvouro Angyele vu szvo-joj milosci, i z-vnogimi popolnosztmi.

P. *Jeli szo osztanoli vszi Angyele vu Bo'soj milosci?*

O. Vnogo Angyelov je Bo'so miloscsö po grejhi gizdoszti pogübilo.

P. *Kakda je kastiguo Boug gizdäve Angyele.*

O. Boug je gizdäve Angyele, steri sze vraz-jé zovéje, na veke odvargö, i na pekeo szüno.

P. *Stera sztvorjena sztvär Bo'sa je näj bole szpominanya vrejdna za Angyelmi?*

O. Cslovik je näj bole szpominanya vrejd-na sztvorjena sztvär Bo'sa za Angyelmi.

P. *Szkoj sztoji cslovik?*

O. Cslovik sztoji sztejla, i znemertelne düse, stera je na Bo'si kejp sztvorjena.

P. *Zakaj je sztvouro Boug csloveka?*

O. Boug je sztvouro csloveka, naj nye-

ga szpozna, postüje, lübi, moli, i nyemi szlúsi, pokoren bode, i naj sze zvelicsa.

P. *Jeli szo pokorni osztanoli lidjé Bougi?*

O. Taki prvi cslovik Ádám z-Ejvov 'senouv szvojov je bio nepokoren Bougi.

P. *Kakda je posztano prvi cslovik nepokoren?*

O. Prvi cslovik je od Bogá v-Paradi'somi prepovejdanoga drejva z-száda jo, i potom je pregrejsou.

P. *Jeli je té grejh li szamomi prvomi csloveki skoudo?*

O. Té grejh je nej li szamomi prvomi csloveki skoudo, nego i nám, ki sze od nyega narájamo; té je zrok nasse vrejmenitne, i vekivecsne szmrti; kak i vnougi grügi nassi telovni, i düsevni nevoul.

P. *Jeli szo na veke i lidjé odvr'seni od Bogá, liki gizdáv Angyelje?*

O. Lidjé szo nej na veke odvr'seni od Bogá, liki gizdáv Angyelje.

P. *Ka je obecsao Boug za volo grejha odvr'senomi csloveki na nyega oszlobodjenye?*

O. Za volo grejha odvr'senomi csloveki

na nyega oszlopodenyé je obečasó Boug,
ka Odküpitela posle, ki sze Messiás zové.

§. 2. Od Apostolszke Vöre vadlűványa
drűgoga Stűka.

I vu Jezussi Krisztussi, jedinom nyegovom
Színi, Goszpoudi nassem.

P. *Ka je Krisztus Jezus?*

O. Krisztus Jezus je:

1. Ocsé Bogá jedino-rodjeni Szin.

2. Boug, i Cslovik navküpe.

3. Nas Goszpoud, Právde Dávecs, i Vu-
csiteo.

P. *Ka vcsini eta rejcs Jezus?*

O. Etá rejcs Jezus teliko vcsini, kak Zve-
licsiteo.

P. *Zakaj sze imenűje Jezus za Zveli-
csitela?*

O. Jezus sze imenűje za Zvelicsitela; ár je
po nyem vcsinyeno nasse zvelicsanye, gda
nász je od grejha, i od grejha kastige, i
vekivecsné szmrti oszloubodo.

P. *Kakda sze imenűje escse Jezus?*

O. Jezus sze imenűje tűdi za Krisztus-
sa, tou je: Namázanoga.

P. *Zakaj sze imenűje Krisztus Jezus Bogá
jedino-rodjeni Szin?*

O. Krisztus Jezus sze imenűje Bogá jedi-

no-rodjeni Szin; ár je on szam tisztí, kí sze je od nebeszkoga Ocsé od veka naroudo.

P. Kakda je Krisztus Jezus Boug, i Cslovik navküpe?

O. Krisztus Jezus je Boug, i Cslovik navküpe; ár je Boug od vekivekoma, kí je vu dokoncsanom vrejmeni z-Cslovekom pousztao.

P. Zakaj sze imenüje Krisztus Jezus za nassega Goszpouda?

O. Krisztus Jezus sze imenüje za nassega Goszpouda; ár je Boug, i Odküpiteo nas.

P. Zakaj je pousztao z-Cslovekom Szin Bo'si?

O. Szin Bo'si je z-Czlovekom pousztao; ka bi nász po szvojoj szmrí na kri'snom drejvi odküpo, i zvelicsao.

§. 3. Od Apostolszke Vöre vadlüvanya trétyega Stüka.

Kí sze je poprijao od Dühá Sz. poroudo sze je od Divicze Marie.

P. Jeli Jezus má Ocsó?

O. Jezus kak Boug má Nebeszkoga Ocsó kak Cslovik nema.

P. Jeli je nej bio Jó'sef Marie zárocsnik Krisztussa Jezussa Ocsa?

O. Jó'sef je Krisztussa Jezussa szamo hráńiteo, i stímani Ocsa bio.

P. Jeli je meo Jezus Mater?

O. Jezus kak Boug je nikakse Materé nej meo, kakti Csloveka je Mati bila Blá'sena Divicza María.

P. Zakaj sze imenüje Maria Mati Bo'sa?

O. María sze imenüje Mati Bo'sa; ár je Kriisztussa Jezussa porodíla, kí je navküpe Boug, i Cslovik.

P. Od koga je poprijéla vu utrobi Maria Jezussa?

O. María je poprijéla vu utrobi Jezussa od Dühá szvétoga.

P. Gde je porodila Maria Jezussa?

O. María je porodila Jezussa v-Betlehemí vu ednoj Stalli.

§. 4. Od Apostolszke Vöre vadlúvanya strtoga Stüka

Moko je trpo pod Pontzius Pilátussom.

Raszpét je, mr'o je, i pokopan je.

P. Jeli je mogao trpeti Jezus?

O. Jezus je mogao trpeti kak Cslovik, kak Boug nej.

P. Jeli je za isztino trpo Jezus?

O. Jezus je za isztino trpo i v-düsi, i v-tejli.

P. *Ka je trpo Jezus v-düsi?*

O. Jezus je trpo v-düsi veliko sztiszkávanye, i 'saloszt.

P. *Ka je trpo Jezus v-tejli?*

O. Jezus je trpo v-tejli vnouge nevoule, i mantre, vnouge vdárcze, i rane, zbiesüvani je, i ztrnyom je korunüvani.

P. *Ka je trpo escse Jezus?*

O. Jezus je trpo i vnouga ospotávanya, odürjávanya, bláznosztí, ogrizávanya, i vnouge drüge grozne moke.

P. *Gde je raszpéti, i gde je mr'o Jezus?*

O. Krisztus Jezus je raszpéti na Kálvárián-szkom brejgi, blüzi pri Jeru'sálemszkom Vá-rasi, i mr'o je na Krí'snom drejvi.

§. 5. Od Apostolszke Vöre vadlűványa pétoga Stüka.

Sztoupo je doli na pekle, na trétyi dén je od mrtvi gori sztano.

P. *Jeli je Krisztus Jezus zdüsom, i sztej-lom doli sztoupo na pekle?*

O. Szamo je Krisztussa Jezussa düsa doli sztoupila na pekle.

P. *Ka sze razmi po Pékli?*

O. Po Pékli sze razmijo ona szkrita mejsz-

ta, vu steri sze tih mrtvih düse zadr'sáva-
jo, kí szo escse Nebeszkoga blá'sensztva
nej zadoubili.

*P. Jeli je vecs táksi szkriti mejszt, stera
sze pekeo imenüjejo?*

O. Je vecs táksi szkriti mejszt, stera sze
pekeo imenüjejo: etak sze imenüje i z-
lasztivnim tálom.

1. Ono meszto, vu sterom sze szkvár-
jeni na veke mantrájo.

2. Ono meszto, vu sterom düse do vrej-
mena kastige trpíjo za tiszte grejhe szvoje,
za stere szo vu 'sítki zadoszta nej vcsiníle.
Tou meszto sze imenüje Purgatorium.

3. Obszlejdnim ono meszto, vu sterom tih
pobo'sno-mrtvih düse szo sze zadr'sávale,
gde pod bla'senim vüpanyom odküplyenyá
mirovno, i brezi boleznoszti szo csakale, do-
kecs je Jezus k-nyim doli sztoupo. Eto me-
szto sze Pekla trnác, ali Limbus imenüje.

*P. Gda je sztano gori Krisztus Jezus od
mrtvi?*

O. Krisztus Jezus je od mrtvi gori sztano
na trétyi dén, szvoje moucsi, nemrtelen, i
pun díke, kakti obládavec szmrti, i vrága.

P. Zakaj je sztano gori od mrtvi Krisztus Jezus?

O. Krisztus Jezus je gori sztano od mrtvi:

1. Naj bi píszmó, i szvoja proroküvanya dopuno.

2. Naj bi szvojega vesenýa praviczó, i Bo'sánszko szvoje poszelsztvo ocsivesznó tomi szvejti pokazao.

3. Ka bi nász vu vüpanyi potrdo, i od prí'sesztnoga nassega gori sztanejnya nász gvüsne vcsíno.

§. 6. Od Apostolszke Vöre vadlúványa sésztoga Stüka.

Sztoupo je v-Nebésza, szidí na deszniczi Bogá Ocsé vszamogoucsega.

P. Gda je sou Kristus v-Nebésza?

O. Jezus je sou v-Nebésza po szvojem gori sztanejnyi na stirideszèti dén.

P. Ka vcsini tou: Jezus szidi na deszniczi?

O. Jezus szidí na deszniczi, teliko vcsini, ka je Jezus vu náj vísesnye zmo'snoszti, i dike sztálnom ládanyi ober vszega v-Nébi, i na zemli.

§. 7. Od Apostolszke Vöre vadlúványa szédmoga Stüka.

Odnet pride szoudit 'sive, i mertve.

P. *Jeli nazáj pride pá Jezus?*

O. Jezus pá nazáj pride z-Nebész na szkrádnyi dén.

P. *Zakaj pride nazáj Jezus na szkrádnyi dén?*

O. Jezus pride nazáj na szkradnyi dén, naj vsze lidí z-obcsinszkim tálom oszoudi, 'síve, ino mrtve.

P. *Kakda de szoudo Jezus lidi na szkrádnyi dén?*

O. Jezus de szoudo lidí na szkrádnyi dén, kak szo ali dobro, ali hűdo sciníli; te pravicsne v-Nébi zvekivecsnim 'sítkom lonao lagoje pa na veke v-pékli kastigao bode.

§. 8. Od Apostolszke Vöre vadlűványa ouszmoga Stűka.

Vörjem vu szvétom Dűhi.

P. *Stera Bo'sánska Persona je Dűjh szvéti?*

O. Trétýa Bo'sánszka Persona je Dűjh szveti; právi Boug.

P. *Gde nász poszveti Dűjh szvéti?*

O. Szvéti Dűjh nász poszveti:

1. Vu szvétom Krszti.

2. Vu Pokoure szvesztvi.

3. I kelikokrát z-sterim szvesztvóm vrejdno 'sívemo.

P. *Kakda nász poszvėti Dūjh szvétí?*

O. Dūjh Sz. nász poszvėti, gda ali po vle-
jányi poszvecsenyá miloscse vu nász vcsiní
nász Sziní Bo'se; ali geto poszvecsenyá mi-
loscso vu nami povék'sáva.

P. *Ka vcsini escse vu nami Dūjh Szvétí
po szvojoj sz. milosci?*

O. Dūjh Szvétí preszvejti nas rázum, on
vcsi, i podbáda nász, naj po Bo'soj vouli vsza
csinímo; on podáva nám szvoje Sz. Dári.

P. *Steri so Dühá Dári?*

O. Sz. Dühá Dári szo naszledüvajoucsi:

1. Modrouszt. 2. Rázum. 3. Tanács. 4.
Krepkoszt. 5. Znánoszt. 6. Pobo'snoszt, i
7. Bojaznoszt Goszpodna.

§. 9. Od Apostolszke Vöre vadlűványa
devétoga Stüka.

Sz. krsztsánszko Katolitsánszko Mater Czer-
kev: Szvéczov obcsinsztvo.

a. *Od Szvéte Matere Czerkvi.*

P. *Ka je obcsinszka krsztsánszka Sz.
Mati Czerkev?*

O. Obcsinszka krsztsánszka Sz. Mati Czer-
kev je vszejh pravicsno vörvajoucsi krsztse-
nikov vidoucse szprávisese pod ednov vi-

doucsov glávov, Rimszkim Pápom, steri on eden Návuk vörjejo, i z-onimi edinimi szvesztvimi 'sivéjo.

P. *Jeli má Sz. Mati Czerkev i nevidoucso glavo?*

O. Má Sz. Mati Czerkev i nevidoucse glavo; i tá je szám Krisztus Jezus.

P. *Jeli je vecs právi Mater Czerkev?*

O. Szamo je edna práva Sz. Mati Czerkev, zvüna stere sze niscse zvelicsanya nemore vüpati.

P. *Stera szo práve Sz. Materé Czerkvi znaménya?*

O. Sz. M. Czerkvi znaménya szo naszledüvajoucsi csetvéra:

1. Ka je Edna. 2. Ka je Szvéta. 3. Ka je Obsinszka, ali Katolitsánszka; i 4. Ka je Apostolszka.

P. *Kakda sze imenüje escse práva Sz. Mati Czerkev?*

O. Práva Sz. Mati Czerkev sze i za Rimszko imenüje; ár Sz. Mati Czerkev y-Rimi je vszejh drügi Mater Czerkev gláva, i obsiusztva szrejdnya piknyicza.

b. Od Obcsinsztva Szvéczov.

P. Kakso Obcsino májo med szebom právi Krsztsanye?

O. Právi Krsztsanye tákso med szebom májo Obcsino, kákso májo Kotrige vu kák-vom tejli.

P. Vu kom sztoji Szvéczov Obcsina?

O. Szvéczov Obcsina v-tom stojí, ka Sz. Materé Czérkvi vsze Kotrige vu dühovni dobroutaj táo májo.

P. Stere szo tiszte Kotrige, med sterimi je Obcsinsztvo?

O. Kotrige, med sterimi je Obcsinsztvo:

1. Szo na etoj zemli 'sivoucsi vörni.

2. Szveczi vu Nebeszkom Králesztvi, i

3. Purgatoriumzke Düse.

P. Kakso med szebom Obcsinsztvo májo ti vörni.

O. Vörni med szebom obcsinsztvo májo; ár vu eden drügega prosnyáj, i vu dobri dejl vrejdnosztaj zobcsinszkim túlom táo májo.

§. 10. Od Apostolszke Vöre vadlűványa deszétoga Stuka.

Grejhov odpüscsanye.

P. *Na koj nász vcsi ete táo?*

O. Ete táo nász na tou csí, ka je Krisztus szvojoj Sz. Materi Czerkvi moucs dáo nasse grejhe odpüscsávati.

P. *Sto má vu právoj Sz. Materi Czerkvi moucs grejhe odpüscsávati?*

O. Vu právoj Sz. Materi Czerkvi Püszpeczke, i gori poszvecseni Popevje májo moucs grejhe odpüscsávati.

P. *Gde sze odpüscsávajo grejhi?*

O. Grejhi sze vu Szveszti Krszta, ino Pokoure Szvesztvi odpüscsávajo.

§. 11. Od Apostolszke Vöre vadlűványa edenájszetoga Stüka.

Tejla gori sztanejnje.

P. *Ka sze razmi po Tejla gori sztanejnji?*

O. Po Tejla gori sztanejnji sze razmi, ka Boug na szlejdni dén mrtve gori zbüdí, ka lidjé szvojími Tejlami, teu je: z onimi tejlami, vu steri szo 'siveli, gori sztánejo.

§. 12. Od Apostolszke Vöre vadlűványa dvanájszetoga Stüka.

I 'sítek vekivecsni.

P. *Ka vörjemo, i vadlűjemo po ricsáj dvanájszetoga Stüka vöre Apostolszke?*

O. Po ricsáj dvanájszetoga Stüka Vöre Apostolszke vörjemo, i vadlűjemo, edno na

veke, i vszigidár trpécse blá'sensztvo, stero szvéczov, i odebránih 'selejnye czilou dopuni.

P. *Ka szvedocsimo po Ameni na konczi vadlűványa Vöre Apostolszke?*

O. Po Ameni na konczi vadlűványa Apostolszke Vöre szvedocsimo, da nad Summov Apostolszke Vöre vadlűványa ne dvojímo; nego vsze za pravicsno vadlűjemo, stero sze v-nyej zdr'sáva.

II. Glavni Táo.

Od Vűpánya.

I. Rázlocsek.

Ka je Krsztsánszko Vűpanye.

P. *Ka sze je po Krsztsánszkom vűpati?*

O. Po Krsztsánszkom vűpati sze je: Szpunim troustom ono csakati od Bogá, ka nam je on obecsao.

P. *Ka sze vűpamo od Bogá?*

O. Vűpamo sze od Bogá vekivecsni 'sítek tou je: vekivecsno bla'sensztvo, i na toga zadoblenye potrejbno skér.

P. *Zakaj sze vűpamo?*

O. Vűpamo sze: ár je Boug vszamogoucsi, ino vören vu dopunývanyi szvojega obecsa-

nya, neszkoncsano je dober, i milosztiven; naszledüvajúcsim tálom more szpuniti, i ka je obecsao, sescé i szpuniti.

P. *Po kom sze povéksáva krsztsánszko Vüpanye?*

O. Krsztsánszko Vüpanye sze povéksáva náj bole po molítvi.

II. Rázlocsek.

Od Molitve.

§. 1. Od Molítve po prejki.

P. *Vu kom sztoji Molítev?*

O. Molítev vu nasse pámeti k-Bougi gori podigávanyi sztoji.

P. *Zakaj molimo?*

O. Molimo, naj Bogá kakti náj visesnyega Goszpouda pouleg du'snoszti postüjemo; naj za prijéte dári nyemi hválo dámo; naj ono, ka nám je potrejbno, od nyega proszimo.

P. *Zakaj escse molimo?*

O. Molimo escse za odpüsesanye grejhov; i naj vu obesinszki, i poszební, kak i vu nassi lasztivni, i bli'snyega nassega potrejb-esinaj pomoucs dobímo od Bogá.

P. *Jeli szmo du'sni moliti?*

O. Du'sni szmo moliti; ár med náj plemenitejsimi du'snosztmi vöre nasse edna je Molítev.

P. *Gde sze zdr'sáva vsze tisztó, za stero moremo moliti?*

O. Za stero moremo moliti, zdr'sáva sze vsze vu Ocsa nassi, tou je: vu Goszpodnovoj Molítvi.

§. 2. Od Goszpodnove Molítve po iméni.

P. *Sto nász je vcsio moliti?*

O. Goszpon Krisztus nász je vcsio moliti.

P. *Po kom nász je vcsio Goszpon Krisztus moliti?*

O. Goszpon Krisztus nász je vcsio moliti po Ocsa nassi, stera Molítev sze zove i Goszpodnova Molítev.

P. *Kakda je Ocsa nas?*

O. Ocsa nas je etak:

Ocsa nas, kí szí vu Nebeszaj. Szvéti sze Imé tvoje. Prídi Králesztvo tvoje. Bojdi vola tvoja; kak na Nébi, tak i na zemli. Krüha nassega vszakdenésnyega dáj nám ga dnesz. I odpüsztí nám dugé nasse: kako i mí odpüscsamo du'sníkom nassim. I ne vpelaj nász vu szkü'sávanye. Nego oszloubodi nász od hüdogá. Amen.

P. *Szkoj sztoji Goszpodnova Molitev?*

O. Goszpodnova Molitev sztoji z-ednoga krátkoga predgovora, i szedem prosény.

a. Od Predgovora.

P. *Stero je Predgovor?*

O. Predgovor je eto: Ocsa nas, kí szi vu Nebészaj.

P. *K-komi gucsimo zricsmi Predgovora?*

O. Zricsmí Predgovora gucsímo k-Bougi, kakti k-nassemi Ocsi.

P. *Zakaj imenüjemo Bogá za Ocsó?*

O. Bogá za Ocsó imenüjemo; ár je on na szvoj kejp sztvouro csloveka, na koga i Ocsin-szko szkrb noszi.

P. *Zakaj imenüjemo Bogá za nassega Ocsó?*

O. Za nassega Ocsó imenüjemo Bogá; ár je on vsze nász po Szvétom Dühi vu Sz. Kr-szti za Sziní, i örocsnike szvoje, za Krisztus Jezussa vekivecsne tivárisse, med nami nász je pa za brátjo posztavo.

P. *Zakaj velimo: Kí szi vu Nebészaj?*

O. Kí szi vu Nebészaj velímo záto; csi gli je Boug povszéd nazoucsi, donok znáj jaksim tálom v-Nebi prebíva, gde ga od lícza do lícza glédajo, i lübijó nyegovi odebrani.

**b. Od Molítve Goszpodnove trej
prvi prosény.**

P. *Kak je prva Prosnya?*

**O. Prva prosnya je etak: Szvéti sze Imé
tvoje.**

**P. *Zakaj preczi naprej proszimo Bogá,
naj sze nyegovo Imé szveti?***

**O. Proszimo preczi naprej Bogá, naj sze
nyegovo Imé szvetí, ár vszigdár, i pred vszej-
mi drügimi ono moremo prosziti, stero sze
Bo'se díke dosztája; ino tak te za tejm, ka
je ali nám, ali nassemi bli'snyemi potrejbno.**

**P. *Ka proszimo vu Ocsa nassa prvoj
Prosnyi?***

**O. Vu Ocsa nassa prvoj Prosnyi proszimo
Bogá:**

**1. Naj sze on od vszej lüdi na zemli szpoz-
na, i nyegovo preszvéto Imé zednov právov
Vörov sze povszédig imenüje, ino hváli.**

**2. Naj sze grejsniczke k-Bougi povrnejo,
i na pokouro pobüdijo.**

**3. Naj sze nyegovo preszvéto Imé niti po
nevörnosztí, ali krívom vadlűványi, niti po
bláznosztí, ali nepobo'snom 'sítki nigdár ne
oszkruni.**

P. *Kakda je drüga Prosnya?*

O. Ta drüga Prosnya je etak: Prídi Králesztvo tvoje.

P. *Ka proszimo vu drügoj Prosnyi?*

O. Vu drügoj prosnyi Bogá proszimo :

1. Naj szvojo Sz. Mater Czerkev, i miloscse szvoje Králesztvo vö razsirí, i potrdi, vragá, i grejha Králesztvo pa naj doli potere.

2. Naj Vöro, Vüpanye, i Lübau vu nász vlije, i ete jákoszti naj vu nami povéksáva.

3. Naj nám po etom 'sítki vu Nebésza dá pridti.

P. *Kakda je trétya Prosnya?*

O. Trétya Prosnya je etak: Bojdi vola tvoja, kak na Nébi, tak i na zemli.

P. *Ka proszimo vu trétyoj Prosnyi?*

O. Vu trétyoj Prosnyi proszimo Boga:

1. Naj nám szvojo sz. miloscso dá, ka bi nyegovo Bo'sánszko volo na etoj zemli vu vszej prilikaj tak szkrblivo, i dobro volno szpunili, kakkoli Angyelje, i szvéczí vu Nebéskom Králesztvi nyou szpunývajo.

2. Naj vsze ono milosztivno od nász odvrené; kajkoli bi dopunývanye nyegove voule zadr'sávati moglo.

c. Od Goszpodnove Molítve stiraj szlejdnyi Prosény.

P. *Kakda je sterta Prosnya?*

O. Strta Prosnya je etak:

Krüha nassega vszakdenésnyega dáj nám,
ga dnesz.

P. *Ka proszimo vu strtoj Prosnyi.*

O. Vu strtoj Prosnyi proszimo Bogá:

1. Naj ona dá nám, stera szo na telovno: i
düsevno 'sivlejnye nasse potrejbna.

2. Naj drágocso, glád i náj bole grejh,
steroga zobcsinszkim talom tákse kastige na-
szledüjo, milosztivno od nász odvvrné.

P. *Kakda je péta Prosnya.*

**O. Péta Prosnya je etak: I odpüsztí nám
dugé nasse: kako i mí odpüscsamo du'sníkom
nassim.**

P. *Ka proszimo vu pétoj Prosnyi?*

**O. Vu pétoj Prosnyi proszimo Bogá; naj
nám odpüsztí grejhe, kak i mí szrczá odpüsztí-
tímo onim, kí szo nász zbantüvali.**

P. *Kakda je sészta Prosnya?*

**O. Sészta Prosnya je etak: I ne vpelaj
nász vu szküsávanye.**

P. *Ka proszimo vu sésztoj Prosnyi?*

O. Vu sésztoj Prosnyi proszimo Bogá: naj vu vrejmeni szküsávanya szvoje pomoucsi nám ne prekrati, niti naj ne dopüstí, ka bi sze od szküsávanya obládali.

P. *Od koga sze szküsávamo náj bole?*

O. Naj bole sze szküsávamo od szvejta, od nassega tejla, tou je: hüdoga po'selejnya, i od vrága.

P. *Jeli sze császi od Bogá szküsávajo ti pobo'sni, i pravicsni?*

O. Ti pobo'sni, i pravicsni sze szküsávajo császi od Bogá, gda najmre pobo'snoszt nyihovo vardejva.

1. Ali po betégi.

2. Ali po szíromastvi, i po drügi nevoulaj.

P. *Kak je szédma Prosnya?*

O. Szédma Prosnya je etak: Nego oszloubodi nász od hüdoga.

P. *Ka proszimo vu szédmoj Prosnyi?*

O. Vu szédmoj Prosnyi proszimo Bogá:

1. Naj nász náj bole od düsevne hüdoube, stera je grejh, oszlobodi, i od grejha kak vrejmenitne, tak i vekivecsne kastige mentüje.

2. Naj nász od vszákoga telovnoga hüdá,

od betegov, csi nám na zvelicsanye ne szlű-
'sijo, obráni.

3. Naj nám miloscso szvojo podá; naj sze
nevoule, stere na nász pűsztí, z-mirovnim
podnásanyem, i sztálno pretrpeti moremo.

P. *Ka vcsini eta rejcs Amen?*

O. Amen je 'sidovszka rejcs, i vcsiní teli-
ko liki: náj bode; ali bode.

§. 3. Od Angyelszkoga Pozdrávlanya.

P. *Kakso Molitev molijo zobcsinszkim tá-
lom Katolitsánszki Krsztsanye taki za
Ocsa nassom?*

O. Katolitsánszki Krsztsanye taki za Ocsa
nassom zobcsinszkim tálom molijo Angyel-
szko Pozdrávlanye.

P. *Ka je Angyelszko Pozdrávlanye?*

O. Angyelszko Pozdrávlanye je Molitev, z-
sterov náj bole Bla'seno Diviczo Mario, Bo'so
Mater, ober vszej Angyelov, i Szvéczov po-
stűjemo, i na pomoucs zezávamo.

P. *Kakda je Angyelszko Pozdrávlanye?*

O. Angyelszko Pozdrávlanye je etak:

Zdrava bojdi María, miloscse puna; Gosz-
pon je sztebom! blagoszlovlena szí tí med
'Senámi, i blagoszloven je szád tvojega teljá
Jezus. Szvéta María, Mati Bo'sa, moli za

nász grejsnike zdaj, i vu vöri nasse szmrti.
Amen.

P. Zakaj právimo: Szvéta Maria, Mati Bo'sa.

O. Právimo: Sz. Maríá, Mati Bo'sa:

1. Ár je Blá'sena Divicza Maríá porodila Krisztussa Jezussa, ki je isztinszki Boug.

2. Ár tou Imé vüpanye, ino troust pobüdi vu nami, ka nyé prosnyou Boug poszlühne.

P. Gda postüje Katolitsánszka Sz. Mati Czerkev Blá'seno D. Mario náj bole z-Angyelskim Pozdrávlanyem?

O. Katolitsánszka Szvéta Mati Czerkev postüje Blá'seno Diviczo Mario náj bole z-Angyelszkim Pozdrávlanyem vgojduo, opoudné ino vecsér, gda najmre k-molítvi dá zvoniti.

P. Od koj szí moremo miszliti pod zvonyenyom?

O. Pod zvonyenyom ponízno, i z-hválodávanyem szí moremo miszliti od Sziná Bo'sega Tejla oblecsenyá.

III. Glávni Táo.

Od Lübéznosztí.

I. Rázlocsek.

Ka je Krsztsánszka Lübéznoszt.

P. *Ka vcsini po Krsztsánszkom lübiti?*

O. Po Krsztsánszkom lübiti vcsini, Bogá kakti náj vékso dobrouto szamo za szébe; bl'snyega pa za Bogá volo lübiti, za Bogá vsze zradosztyom vcsiniti, ka je zapovedao.

P. *Jeli moremo escse, i za drügoga nadi-gávajoucsega zroka Bogá lübiti?*

O. Escse i záto lübiti moremo Bogá, ka je k-nám prevecs dober.

P. *Kakda moremo lübiti Bogá.*

O. Bogá lübiti moremo ober vszega z-czejloga szrczá, z-czejle düse, z-czejle pámeti, i zevsze moucsi nasse.

P. *Ka vcsini Bogá ober vszega lübiti?*

O. Bogá ober vszega lübiti vcsini: Bogá ober vsze sztvorjene sztvári visse dr'sati, i od vszega onoga, ka bi nám lejpo, i drágo moglo biti, za vékse postüvati.

P. *Boga právimo bl'snyega?*

O. Bl'snyega právimo vszákoga Csloveka, ali nám je priáteo, ali nepriáteo.

P. *Ka vcsini bli'snyega lübiti?*

O. Bli'snyega lübiti vcsini: K-nyemi z-dobrov voulov biti, i ono csiniti, ka je nyemi drágo, i potrejbno: nikaj pa táksega nej csiniti, ka bi nyemi prouti vouli, ali na kvár moglo biti.

P. *Jeli je potrejbna Krsztsanszka lübav?*

O. Krsztsánszka lübav je tak potrejbna, ka niscse, kí szpámetyom láda, brezi lübavi nemre vekivecsnoga 'sítka zadobiti.

P. *Po kom szká'semo k-Bougi, i bli'snyemi nassemi nasso lübav?*

O. K-Bougi, i bli'snyemi nassemi szká'semo lübav nasso po zdr'sávanyi Deszétere zapouvidi.

II. Rázlocsek.

Od Deszétere Bo'se zapouvidi po prejk.

P. *Stere szo deszétere Bo'se zapouvidi?*

O. Deszétere Bo'se zapouvidi szo ete naszledüvajoucse:

I. Jasz szam Goszpodin Boug tvoj, nemaj tühi Bogouv pred menov. Ne napravljaj szizrejzani kejpov, ka bi nyé molo.

II. Tvojega Goszpodua Bogá Iména zamán, gori ne vzemi.

III. Szpoumenisze, da Szvétke poszvetís.

IV. Postüj Ocsó tvojega, i Mater tvojo;
da bos dugo 'sív na zemli, stero Goszpodin
Boug tvoj dá tébi.

V. Ne mouri.

VI. Ne praznújh.

VII. Ne kradni.

VIII. Ne gúcsi Krívoga Szvedocsánsztva
prouti tvojemi blí'snyemi.

IX. Ne po'seli tvojega blí'snyega tvojega.

X. Ne po'seli tvojega blí'snyega hi'se, ni
polá, ni szlugo, ni szlú'sbenicze, ni gyün-
cza, ni szomára, ni nikaj, ka je nyegovo.
Amen.

P. *Po kom, i komi je dáó Boug ete deszé-
tere zapouvidi?*

O. Boug je deszétere zapouvidi na Sinaj-
szkom brejgi po Moy'sesi dáó Izraëlszkomi
lúsztví, gda je najmre eto v-púsztni bilou po
szvojem z-Egyiptoma vó szpelanyi.

P. *Jeli more Cslovik zdr'sati deszétere
Bo'se zapouvidi?*

O. Deszétere Bo'se zapouvidi more Cslovik
zdr'sati; ár Boug vszákomi dá k-tomi miloscsó.

P. *Ka zdr'sávajo v-szebi deszétere Bo'se
zapouvidi?*

O. Trí prve zapouvidi k-Bougi nasse du's-

noszti zdr'sávajo v-szebi; te drüge szedmére zapouvidi pa k-blisnyemi nassemi du'snoszti nasse.

P. *Gde sze nájde deszétere zapouvidi krátka Summa vküp prikapsena?*

O. Deszétere zapouvidi krátka Summa vküp prikapsena sze nájde vu dvöji zapouvidaj lübéznoszti.

P. *Stera je lübéznoszti prva zapouvid?*

O. Lübéznoszti prva zapouvid je eta: Lübi tvojega Goszpodna Boga z-czejloga szrczá tvojega, z-czejle düse tvoje, zevsze pámeti, i zevsze moucsi tvoje.

P. *Stera je lübéznoszti drüga zapouvid?*

O. Lübéznosti drüga zapouvid je eta: Lübi bli'snyega tvojega, liki szamoga tebé.

P. *Kakda je rasztolmacso Krisztus od lübéznoszti bli'snyega zapouvid?*

O. Krisztus je od lübéznoszti bli'snyega zapouvid etak rasztolmacso. Vsza, stera scséte, ka bi vám csinili lidjé, i ví vesinte nyim; ár je tou, ka Právda, i Proroczke vesjo.

P. *Ka moremo vpamet vzéti pri vszáksoj zapouvidi?*

O. Pri vszáksoj zapouvidi moremo vpamet

vzėti, ka vszáka níka zapovidáva, i níka prepovidáva.

III. Rázlocsek.

Od Deszétere Bo'se zapouvidi poszebi.

§. 1. Od trej prvi zapouvid, vu Steri sze k-Bougi nasse du'snosti zdr'sávajo.

P. *Ka sze zapovidáva po prvoj zapouvidi?*

O. Po prvoj zapouvidi sze zapovidáva, naj v-ednom Bougi vörjemo, nyega molimo, v-nyem sze vüpamo, i nyega lúbimo.

P. *Ka sze prepovidáva po prvoj zapouvidi?*

O. Po prvoj zapouvidi sze prepovidáva, nevörnoszt, Bolvánsztvo, i Krívovörsztvo, Krívo proróküvanye, Czomprníja, vujvicsüvanye; prouti Bougi odürjávanye, vdvojnoszt szpadnenyé; vezáganye, i vu Bo'soj milosci szlejpo vüpanye.

P. *Jeli sze protivi Sz-prvov zapouvidjov, ka Angyele, i Szvécze postüjemo, i na pomoucs zezávamo?*

O. Ne protivi sze Sz-prvov zapouvidjov; nego je dobro, i hasznovito, ka Angyele, i Szvécze postüjemo, i in pomoucs zezávamo.

P. *Zakaj zezávajo na pomoucs Katolitsánszki Krsztsanye Angyele?*

O. Katolitsánszki Krsztsanye na pomoucs zezávajo Angyele; ár szo Angyele na obrambo lüdém odlocseni; ár lidí lübijo, na zvelicsanye nyihovo szkrb noszijo, za nyé sze molijo; i da nepresztanoma vídijo Bo-gá: nesztanoma i pred nyega neszéjo lüdih molítve.

P. *Zakaj zezávajo na pomoucs Katolitsánszki Krsztsanye i Szvécze?*

O. Katolitsánszki Krsztsanye na pomoucs zezávajo i Szvécze; nej ka bi oni szvoje moucsi nám mogli pomágati; nego, ár szo Bo'si priátelje, i Bougi sze za lüdi molijo.

P. *Ka sze vu Katolitsánszkoj Sz. Materi Czerkvi Kejpove dr'síjo, ino sze postüjejo, jeli sze ne protiví Sz-prvov Bo'sov zapouvidjov, stera prepovidáva Kejpov nápravo?*

O. Ka sze vu Katolitsánszkoj Sz. Materi Czerkvi Kejpove dr'síjo, i postüjejo, nikak sze ne protiví Sz-prvov Bo'sov zapouvidjov; ár tá prepovidáva szamo Kejpov nápravo, ka bi nyé molili.

P. *Kakda, i zakaj postüjejo Katolitsánszki Krsztsanye Kejpe?*

O. Katolitsánszki Krsztsanye postüjejo kejpe; ár tej nika táksega ká'sejo, ka je postüvanya vrejdno, kakti, ali stéro Bo'sánszko Persone, ali Blá'seno Diviczo, ali stéroga Angyela, ali Szvécza, Postenyé sze pa ne ravna na szám Kéjp, nego na nou stero, on znamenüje.

P. *Ka sze prepovidáva po drügoj zapouvidi?*

O. Po drügoj zapouvidi sze prepovidáva Iména Bo'sega ospotanye.

P. *Kakda sze ospota Imé Bo'se?*

O. Imé Bo'se sze ospota:

1. Po vszákóm grejhi.

2. Náj bole po pszüji; gda od Bogá, od právoga Vadlúványa, i od nyegovi Szvéczov spotlívó gucsimo.

3. Gda brezi potrejbcsine, ali czilou krívo priszégamo.

4. Gda Bougi vcsinyene oblúbe nasse prelomimo.

5. Gda Imé Bo'se zvün potrejbcsine, i brezi vszega postenyá imenüjemo.

6. Gda Bo'so Rejcs na krívo obrácsamo, ali 'snyouv hüdou 'sivémo.

P. *Ka sze zapovidáva po drügoj zapouvidi?*

O. Po drügoj zapouvidi sze zapovidáva, naj sze Bo'se Imé poszveti, i dosztojnim tálom sze postüje.

P. *Kak sze poszveti, ino postüje dosztojnim tálom Imé Bo'se?*

O. 1. Csi Bogá bátrivno pred vszejm szvejtom vadlujemo.

2. Csi od Bogá vu düsevni, i telovni nassi potrejbcsinaj pomoucs proszimo.

3. Csi vu právdеноj priszegi Bogá na szvedosztvo zovémo na potrdjenyé káksega dugována.

4. Csi Bougi vcsinyene nasse oblübe zdr'simo.

5. Csi Rejcs Bo'so szkrblivo, i pobo'sno poszlüsamó.

6. Csi vsza na Iména Bo'sega hválo, i díko csinímo; ali Bougi gori aldujemo.

P. *Ka sze zapovidáva po trétyoj zapouvidi?*

O. Po trétyoj zapouvidi sze zapovidáva, naj v-Nedelo, stera je 'se od Apostolszko-ga vrejména máo na szpomínanye Krisztusovoga gori sztanejnya, nám na Szvétek dána, od vszákoga dela pocsivamo, i vu pobo'sni delaj sze gyedrnímo.

P. *Ka sze prepovidáva po trétyoj zapouvidi?*

O. Po trétyoj zapouvidi sze prepovidáva:

1. Vszáko szlů'sbeno nepotrebno, i brezi právdenoga dopůscsenya delo.

2. Vszákse drůge oupravicze, stere bi prouti szvesztvi etoga dněva mogle biti, ali bi toga pozvecsenyě mogle zagatiti.

§. 2. Od ti szlejdnyi szedem zapouvid, stere k-blisnymi nassim nasse du'snosti v-szebi zdr'sávajo.

P. *Ka sze zapovidáva po strtoj zapouvidi?*

O. Po strtoj zapouvidi sze náj bole zapovidáva, naj Decza szvoje roditele lůbi, postůje, nyim szlůsi, i vu vszem, ka sze z-Bo'simi zapouvidami ne protiví, pokorna bode; vu dűsevni, i telovni potrejbcsinaj naj nyim na pomoucs bode, i za nyě moli.

P. *Ka sze prepovidáva po strtoj zapouvidi?*

O. Po strtoj zapouvidi sze prepovidáva; roditele nej bougati, nyě odűrjávati, zavrestí, ospotávati, pszűvati, ali preklinyati, nyě vu potrejbcsini osztaviti, ali nyim skouditi.

P. *Ka sze obejcse deczi, stera eto zapouvid zdr'sí?*

O. Deczi, stera eto zapouvid zdr'sí, sze obejcse dűgi 'sítek, i vsze dobro.

P. *Ka sze mora bojati ona decza, stera te zapouvidi ne zdr'si?*

O. Decza, stera té zapouvidi ne zdr'sí, more sze bojati vrejmenitni, i vekivecsni trdi kástíg.

P. *Jeli sze dosztája i drügi strta zapouvid zvün deczé, i roditelov?*

O. Strta zapouvid zvün deczé, i roditelov dosztája sze vszej oni, steri szo zkaksté tá-lom vu drügoga ládanyi, i tejh vszejh Czerk-veni, i szveczki Voditelov, Vládnikov, i Vu-csitelov; escse i oni, steri szo na sztaroszt, ali plemenitoszt gledoucs postenyá vrejdni.

P. *Ka szo du'sni podlo'sánczi szvojm Vo-ditelom, i Vládnikom?*

O. Podlo'sánczi szo du'sni szvojm Vodite-lom, i Vládnikom sztejm, naj rávno bodo sztáksim szrczom knyim, szkáksim decza k-szvojm roditelom. Na vékse, ka sze deczi zápovidáva, ali prepovidáva na roditele gle-doucs, i podlo'sánczem sze zapovidáva, ali prepovidáva na Voditele gledoucs.

P. *Ka sze prepovidáva po pétoji zapou-vidi?*

O. Po pétoji zapouvidi sze prepovidáva,

te naj niti drügoga, ni nász ne morímo, ali
vrazímo.

si, P. *Ka sze escse prepovidáva po pétoj*
rdi *zapouvidi?*

id O. Po pétoj zapouvidi sze prepovidáva i
ov szrd, odürjávanye, szpáka, i blí'snyega nas-
á- sega kaksté zbantüvanye.

á- P. *Ka sze zapovidáva po pétoj zapouvidi?*

k- O. Po pétoj zapouvidi sze zapovidáva:

u- 1. Naj vszejmi mér, i z-losnoszt zdr'símo;
t, i z-onimi tüdi, steri szo nász zbantüvali.

o- 2. Naj vszejm dobro példo dámo.

o- 3. Naj blí'snyemi z-düsevnim, i telovnim
e- dobrim szlü'símo.

o- P. *Ka sze prepovidáva po sésztoj zapou-*
e- *vidi?*

o- O. Po sésztoj zapouvidi sze prepovidávajo
t- vsza hotlíva csinejnya, neszrame'slívo nesej-
zi nye, i necsiszta rejcs: vszáksa pouleg vou-
e- le naszládnozt vu necsíszti mislejnyai, vsza
li neszuáj'sna po'sselejnya, i vsze, ka na hotlí-
voszt more pobüditi.

P. *Ka pobüdjáva na hotlivoszt?*

a, O. Na hotlivoszt pobüdjáva neszrame'slí-
voszt vu gvanti, manyküvanye, obloszűj-

noszt vu jejsztvini, i pítvini: jáko szlobodno
tiváristvo z-drügoga szpola personami; ne-
varvanye oucsi; i nesznej'sni Kníg stejnye.

P. *Ka sze zapovidáva po sésztój zapou-
vidi?*

O. Po sésztój zapouvidi sze zapovidáva,
naj sze vu tejli nassem, v-düsi, mislejnyi,
govorjejnyi, i csinejnyi csísztó, i szrame'slivo
dr'símo, i ka na uecsisztoucsó pobüdjava, náj
bole lagoje prílike naj sze ogíblemo.

P. *Ka sze prepovidáva po szédmoj zapou-
vidi?*

O. Po szédmoj zapouvidi sze prepovidáva
tatíja; pri meri, i vágaj krivicza; lüczkoga
blága, i nájema zadr'sávanye; u'sura, i bli's-
nyega nassegá vszáke féle kvár, ali vu blági
nyegovom, ali v-drügóm, stereo sze nyega
po praviczí dosztája.

P. *Ka sze zapovidáva po szédmoj zapou-
vidi?*

O. Po szédmoj zapouvidi sze zapovidáva,
naj vszákomí Csloveki nyegovo nihámo; ka
szmo du'sni, plácsamo; i na stereo szmo za-
vézani, vesinímo; naj vzéto blágo nezáj po-
vrnémo, i vesinyeni kvár na meszto posztá-
vimo.

P. *Ka sze prepovidáva po ouszmoj zapouvidi?*

O. Po ouszmoj zapouvidi sze prepovidáva krívo szvedousztvo, i krivicsna to'sba, vszáká lá's potrejbna escse, i 'sálna lá's, vszákó ospotápanye, ogrizávanye, jálna menesa, szlejpa szoudba, i pri'septávanye.

P. *Ka sze zapovidáva po ouszmoj zapouvidi?*

O. Po ouszmoj zapouvidi sze zapovidáva pravicza, i zrejloszt vu gucsi, i csinejnyi; nassegá blisnyega dobroga iména zagovárjanye, ogrizávanye, i razlácsanya nazáj potégnenyé.

P. *Ka prepovidávata dvöj szlejdnyi zapouvidi?*

O. Dvöj szlejdnyi zapouvidi prepovidávata onih po'selejnye, stera szo lüczka.

P. *Ka sze zapovidáva po dvöj szlejdnyi zapouvidaj?*

O. Po dvöj szlejdnyi zapouvidaj sze zapovidáva szarczá esisztoucsa, hüdi náklonoszt márjanye, náj bole, da, ka je lüczko, ono ne po'selejmo.

P. *Zakaj je vrgao Boug nassa mislejnya, i po'selejnya pod právdo?*

O. Boug je pod právdo vrgao nassa mislejnya, i po'selejnya, ka bi pokazao:

1. Ka je Goszpoud nassi szrecz.

2. Ka pred nyim nikaj nega szkritoga, es-cse niti tiszto, ka vu nassi szrecz szkryvno-szti jeszte.

3. Ka je nyegova právda plemenitejsa od vsze Cslovecse právde, stera szamo vinejsnya csinejnya, nej pa i notrejsnye náklonoszti rav-nati more.

4. Ka je na vö zscsíscsenyé grejha potrejb-no, vu zacsétki nyegovom takiga, steri je nej drügo, neg hüdo nadigávanye, zadaviti.

P. *Ka sze vcsímo z-dvöj szlejdnyi za-pouvid?*

O. Z-dvöj szlejdnyi zapouvid sze tou vcsí-mo, naj Krsztsánszke nasse du'snoszti nej sza-mo zvünejnyim tálom dopunímo, nego i zno-trejsnyim tálom, tou je: naj mámo volo vsza z-dobroga szrecza ali csini, ka sze zapovidá-va; ali osztaviti, ka sze prepovidáva.

P. *Ka je obecsao Boug onim, ki nyegove zapouvidi zdr'síjo.*

O. Boug je onim, ki nyegove zapouvidi

zdr'síjo, vekivecsni 'sítek, i na etom szvejtí
rázlocsne dári obecsao.

IV. Rázlocsek.

Od Szvéte Materé Czérkvi zapouvid po
preik:

P. *Jeli szmo du'sni Szvéte Materé Czér-
kvi zapouvidi zdr'sati?*

O. Du'sni szmo Szvéte Materé Czérkvi za-
pouvidi zdr'sáti.

1. Ár strta Bo'sa zapouvid zave'süje nász
na tou, naj tak Czérkvenim, kak szveczkim
Poglavárom pokorni bomo.

2. Ár Krisztus, naš Bo'sánszki Právdenik
vu Evangeliomí je ocsiveszno zapovedao, naj
szvéto Mater Czérkev poszlüsamó.

P. *Keliko zapouvid má Sz. Mati Czérkev,
stere náj bole, i zdr'sati moremo?*

O. Pét zapouvid má Sz. Mati Czérkev, ste-
re náj bole znati, i zdr'sati moremo, nájmré:

I. Od Szvéte Materé Czérkvi nasztávlene, i
prepovejdane Szvétke poszvėti.

II. Vszaki Szvétek Sz. Messo pobo'sno po-
szlüsaj.

III. Prepovejdane posztne dnéve obdr'sávaj,
ino sze od níke jejsztvine zdr'savaj.

IV. Grejhe tvoje vszako leto pouleg Szvéte Materé Czérkvi právde tvojemi lasztivnomic szpovedníki vadlűj, i náj menye ednouk okoli vűzma Oltárszki Szvesztvo k-tebi prími.

V. Prepovejane dní gosztűvanya ne szlű'si.

V. Rázlocsek.

Od Sz. Materé Czérkvi zapouvid poszebi.

§. 1. Od Szvéte Materé Czérkvi dvőj prvi zapouvid.

A. Szvéte Materé Czérkvi prva zapouvid:

Od Szvéte Materé Czérkvi nasztávlene, i prepovejane szvétke poszvétí.

P. *Ka zapovidáva Szvéta Mati Czérkev po prvoj zapouvidi?*

O. Po prvoj zapouvidi zapovidáva Szvéta Mati Czérkev, naj nej szamo Nedelne, nego i drűge nasztávlene Szvétesnye Dnéve zdrűsimo, i poszvetímo; naszledűvájoucsm tálom i po szvétkaj delo tá nihámo, ne delamo; nego sze vu pobo'sni delaj trdímo.

P. *Ka prepovidáva Szvéta Mati Czérkev po prvoj zapouvidi?*

O. Szvéta Mati Czérkev po prvoj zapouvi-

vidi prepovidáva po Szvétkaj vsze ono, ka je po Nedelaj prepovejdano, nájmre:

1. Szlü'secske nepotrejbno, i brezi právdenoga dopüscsenjá delo: stero delo kak po Nedelaj, tak i po szvétkaj ne czejli dén je prepovejdano.

2. Tákse oupravicze, ali pomüdejnya sterszo prouti szvesztvi etoga dnéva, ali toga poszvecsenye gátijo.

B. Szvéte Materé Czérkvi drüga zapouvid:

Vszaki Szvétek Szvéto Messo pobo'sno poszlüsaj.

P. Ka sze zapovidáva vu drügoj zapouvidi szvéte Materé Czérkvi?

O. Vu szvéte Materé Czérkvi drügoj zapouvidi sze zapovidáva, naj po Nedelaj, i Szvétkaj szvéto Messo z-czelja, i pobo'sno poszlüsamo.

P. Ka moremo escse csiniti, naj Nedele, i Szvétke pouleg nakányanya szvéte Materé Czérkvi szvéto zdr'simo?

O. Naj Nedele, i Szvétke pouleg nakányanya Szvéte Materé Czérkvi szvéto zdr'simo, zvün Szvéte Messe i Predgo z-merkanyem moremo poszlüsati; szpovedati sze, i pre-

csisztiti. Pobo'sne Knige steti, k-vecserásnyoj Bo'soj szlű'sbi prisztoupiti, i v-drügi dobri delaj on dén szprevájati.

P. Ka sze prepovidáva vu drügoj zapouvidi Szvéte Materé Czérkvi?

O. Vu drügoj zapouvidi Szvéte Materé Czérkvi sze prepovidáva náj bole vu Nedelnoj, i Szvétesnyoj Bo'soj szlű'sbi vtráglivoszt, kakti:

1. Csi Messe z-czejla, ali pobo'sno ne poszlűsamo, ali csi k-Predgi rejtko prisztoupimo.

2. Csi na Bo'so szlű'sbo zapovejdano vrejmen szpreválamó z-jejsztvinov, pítvinov, zmejnov, z-drüгим poműdejnyem, stera szpotrejbnim tálom od Bo'se szlű'sbe csloveka zadr'sávajo.

I. Od Szvéte Messe.

a. Ka je Szvéta Messa, i od onoga, ka sze v-nyej szkoncsáva.

P. Ka je Szvéta Messa?

O. Szvéta Messa je Nuvoga Testamento-ma breži krvnoga prelėjánya Áldov, nepresztáno szpomínanya zuaménýe onoga krvnoga Áldova, steroga je Krisztus Jezus na kri'snom drevji zvr'so.

Sto je nasztavo Szvété Messe Áldov?

0. Szvéte Messe Áldov je nasztavo Krisztus Jezus na szkrádnyoj Vecsérji.

1. *Kakda je nasztavo Krisztus Jezus Szvéte Messe Áldov?*

0. 1. Krisztus Jezus je vzéo Krüh, i Pe-
z-Vínom.

2. Blagoszlove je obouje, i ober Krüha
pravo: Eto je moje Tejlo; ober Pehára
Ete Pehár je Nouvi Testamentom vu
oj Krvi.

3. Dáo je obouje nazoucsi bodoucsim
stolom, naj vzemejo.

4. I zapovedao je: Eto csinte na moje
ominanye.

*Sto szká'süje notri vu Katolicsánszkoj
lateri Czerkvi Szvéte Messe Áldov?*

Vu Szvétoj Messi znevidoucsim tálom
szká'süje szamoga szebé Krisztus Jezus
nász szvojemi Nebeszkomi Ocsi;
oucsim tálom pa ete Áldov áldüje Pop.

Kakaj áldüje Pop szvéte Messe Áldov?

Szvété Messe Áldov áldüje Pop:
Naj sze po nyem Bo'se ober vszej víses-
boszposztvo, ino zmo'snoszt vő szká'se.

2. Naj sze Bougi za vsze dobra csinejnya hvála dáže.

3. Naj sze zgrejhi zbantüvani Boug vtisa.

4. Naj sze od Bogá vsze one miloscse, stere szo nám potrejbne, zadobíjo.

P. Komi sze notri szka'süje Szvéte Messe Áldov?

O. Szvéte Messe Áldov sze notri szka'süje Bougi, i szamo li nyemi sze more prikázati.

P. Za koga sze notri szka'süje Szvéte Messe Áldov?

O. Szvéte Messe Áldov sze notri szka'süje po Popi za 'sive, i za mrtve.

b. Kak sze more Szvéta Messa poszlüsati.

P. Kakda more Szvéto Mezso poszlüsati cslovik?

O. Szvéto Messo czejlo more cslovik poszlüsati, nyé niksega glávnoga tála szám hotécs nej zamüditi; nej je zadozsza li nazoucsi biti, gde sze szlü'si nego:

1. Z-merkanyem. 2. Posteno ino 3. pobo'so more nyou poszlüsati.

P. Steri szo Szvéte Messe Glávni Tali?

O. Szvéte Messe Glávni Tali szo: Evangeliom. Áldüvanye, Podigávanye Goszpodna, i Precsiscsávanye.

P. Ka moremo csiniti pod Evangyelioma stejnyom?

O. Pod stejnyom Evangyelioma moremo sze szpomenouti, ka je nassa du'snoszt, Evangyeliomszko praviczio, i Návuke szpozna-ti, i znati; pred vszejm szvejtom vadlűvati, nyé brániti, i pouleg nyih 'siveti.

P. Ka moremo pod Áldűvanyom csiniti?

O. Pod Áldűvanyom vkűp moremo prikap-esiti nasse nakányanye Sz. Poposzkim naminyávanyom, i nász Bougi gori áldűvati.

P. Ka moremo pod Goszpodna podigáva-nyom csiniti?

O. Pod podigávanyom Goszpodna Kri-sztussa Jezussa, pod Krűsnim, i Vinszkim kejpoz moremo moliti, gda sze v'prszibijemo, moremo vadlűvati, ka szo nassi grejhi zrok Krisztussove szmrti, moremo grejhe nasse po'salűvati, na Vőro, Vűpanye, i Lűbéznoszt sze pobűditi.

P. Ka moremo pod Precsiscsávanyom Popa csiniti?

O. Pod Precsiscsávanyom Popa, csi sze zai-sztino ne precsiscsávamo, ono z-dűhovnim tá-lom moremo csiniti, tao je: na gorécse 'se-lejnye moremo sze pobűditi, da bi mogli vu etom Oltárszkom Szvesztvi tálniczke biti.

**C. Szvéte Materé Czérkvi trétya
zapouvid:**

Prepovejdane posztne Dnéve obdr'svaj, ino
sze od níke jejsztvine zdr'sávaj.

**P. *Ka zapovidáva Szvéte Materé Czérkvi
trétya zapouvid?***

O. Szvéte Materé Czérkvi trétya zapouvid
zapovidáva, naj sze od meszá jejsztvine v-Pé-
tek, i v-Szoboto; drüge nasztávlene posztne
dnéve pa z-mlejka, i z-bilicz vszáke féle hrá-
ne zdr'sávamo, csi sz-tejmi 'sívlejnym ne bi
dopüsztila kaksa obcsinszka notri vzétanáva-
da, kak je na vékse vu Némszkoga Czeszar-
sztva Dr'sányaj, i vu nassoj Králevcsini na
vküpe notri vzéta návada.

**P. *Jeli sze czilou szpuni Sz. Materé Czérk-
vi trétya zapouvid, csi li szamo od te pre-
povejdane jejsztvine sze zdr'sávamo?***

O. Naj czilou szpunimo Sz. Materé Czérk-
vi trétyo zapouvid, prepovejdane posztne dni
i od drügoga sze moremo zdr'sávati, nájmre
drügoga do szitoszti jela.

**D. Szvéte Materé Czérkvi strta
zapouvid:**

Grejbe tvoje vszako leto pouleg szvéte
Materé Czérkvi právde tvojemí lasztivnomi

II. Od Prejd.

P. szlisi escse k-Bo'soj szlű'sbi?

O. Predga, i Rejesi Bo'se poszlűsanye ti di szlisi k-Bo'soj szlű'sbi.

P. Zakaj je potrejbno poszlűsati predge

O. Predge je poszlűsati potrejbno:

1. Ár vu predgaj Bo'sa Rejes sze pred nás dáva, i tolmacsi.

2. Ár krouto malo lűdi Vőre Návuke dobro, i popolnoma zná; ár vnougi vu mladoszti, niti jáko dugo, niti sz-potrejbnim merkanyem ne poszlűsajo Návuka, v-sterom Vőre, i Jákoszt Vcsenyá obilnej sze pred nász dávajo.

P. Ka more on csiniti, ki z-Prejdg haszek scsé vzéti?

O. Kí z-Prejdg haszek scsé vzéti:

1. Brezi szmoucsenyá pémeti, i z-merkanyem naj poszlűsa.

2. Ono, ka sze právi, naj na szé vzeme i na drűge naj ne obrácsa.

3. Naszlejdnye zmocsnov voulov, i nami-nyávanyom naj bode, ka de Predgara Návuk naszledűvao.

§. 2. Od Szvéte Materé Czérkvi trej szlejdnyi zapouvid.

szpovedníke vadlűj, i náj menye ednoux oko-
li Vűzma Oltárszka Szvesztvo k-tebí prímí.

P. *Ka zapovidáva Sz. Materé Czérkvi
strta zapouvid?*

O. Szvéte Materé Czérkvi strta zapouvid
zapovidáva, naj vszako leto náj menye ednoux
z-grejhov nassi sze szpovejmo, i okoli Vűz-
ma Oltárszko Szvesztvo k-nám primemo.

E. Szvéte Materé Czérkvi péta
zapouvid:

Prepovejdane dni Gosztűvanya ne szlű'si.

P. *Ka sze prepovidáva vu Szvéte Materé
Czérkvi pétoj zapouvidi?*

O. Vu Sz. Materé Czérkvi pétoj, zapouvidi
sze prepovidáva Gosztűvanye od Ádvenszke
prve Nedele po Trėj Králov, i od Pepronici
do prve Nedele po Vűzmi.

IV. Glávni Táo.

**Od Szvéte Szakramentomov, tou je
Szvesztv.**

I. Rázlocsek.

Od Szvesztv po prejk.

P. *Ka je Szvesztvo?*

O. Szvesztvo je vidoucse znaménye nevi-

doucsó miloscse, stero je od Goszpodna Kri-
sztussa na nasse pozvecsenyé nasztávleno.

P. *Kakda sze poszvetimo po Szvesztváj?*

O. Po Szvesztváj sze poszvetímo, gda ní-
ka med nyim po prejk nám priprávijo posz-
vecsenyá miloscso, i Szpravicsanye; drüga
pa eto miloscso vu nami ponávlajo.

P. *Po steri Szvesztváj vzememo po prejk
pozvecsenyá miloscso, i szpravicsanye?*

O. Pozvecsenyá miloscso, i szpravicsanye
vzememo po prejk po Sz. Krszti, i Pokouri.

P. *Od koga szo vzelé Szvesztvá szvojega
csüdnoga dela moucs?*

O. Szvesztva szvojega csüdnoga dela
moucs szo vzelé od Krisztussa Jezussa
szvojega Nasztavitela.

P. *Keliko je szvesztv, i kak sze imenüjejo?*

O. Szvesztv je szedem, i etak sze imenüjejo:

I. Krszt. II. Potrdjený. III. Oltárszko
Szvesztvo. IV. Pokoura. V. Szlejdnye Má-
zanye. VI. Czérkveni Réd. VII. Hřsni
zákon.

II. Rázlocsek.

Od Szvesztv poszebi.

§. 1. Od Krszta.

P. Ka je Krszt?

O. Krszt je prvo, i náj potrejbnejse Szvesztvo, vu sterom sze Cslovik po vodi, i Bo'soj Rejesi od Poprijétyá grejha, i od drügi Djányá grejho, esi je v-níke pred Krsztom szpadno, vö esísztí, i vu Krisztussi, kakti edno nouvo sztvorjenýe sze na 'síték vekivecsni znouvics porodí, ino sze poszvetí.

P. Zakaj sze zové Krszt prvo Szvesztvo?

O. Krszt sze zové prvo Szvesztvo; ár sze je prvle potrejbno nám okrsztiti, liki drügo Szvesztvo gori moremo vzéti.

P. Zakaj sze zové Krszt náj potrejbnejse Szvesztvo?

O. Krszt sze náj potrejbnejse szvesztvo zové; ár sze brezi Krszta niscse nemre zvelicsati, escse niti mála decza.

P. Kákso moucs má Krszt?

O. Krszt eto moucs má:

1. Ka poprijétnoga grejha, i vszejh drügih pred Krsztom vcsinyenih grejhov, i vszejh vremenitnih, i vekivecsnih kastig odpüscsenýe priprávi.

2. Ka sze düsa nassa vu Krszti Sz-poszvecsenýá miloscsov napuni, po steroj sze szpravicsamo, za Bo'se sziní sze, i za örocsníke vekivecsnoga 'sítka posztávimo.

-3. Ka oni, ki sze okrsztijo, notri sztoupi-
jo vu szvéto Mater Czerkev, i nyé Kotrige
posztánejo.

-4. Ka doli nezbriszano znaménye vu okr-
sztsenoga duso pritiszne, za volo steroga ni-
scse nemre vécskrát od ednouk zaisztino, i
brezi szmrtnoga grejha krszta gori vzetí.

P. *Sto szlobodno Krsztsáva?*

O. Vu potrejbcsini vszáki cslovik szlobod-
no krsztsáva; zvün té pa szamo Püspeczke,
i Dühovni Pasztérje morejo krsztsávati, z-ste-
rih dopüscsenyom, i drügi poszvecseni Pope-
vje, ali i Diakonuske lejhko krsztsávajo.

P. *Ka more on csiniti, ki krszti?*

O. Kí krszti:

1. Naj má nakányanye, ka pouleg nasztá-
vlenjá Krisztussa Jezussa scsé krsztiti.

2. Toga k'krszti prinessenoga najpolijé z-
naturálskov vodouv.

-3. Vu lejevanyi navküpe naj právi: Jasz te
Krsztim vu Iméni Ocsé, i Sziná, i Szvétoga
Düha.

P. *Káksa du'snoszt je krsztnoga Ocsé, i
Materé?*

-O. Krsztnoga Ocsé, i Materé du'snoszt je,
one, stere szo na krszti dr'sali, csi roditelje
ali merjéjo, ali szo manyi, na Krsztsánszko

Vöro vesíti; z-drüge sztráni sze pa prepovidáva krsztuomi Ocsi, i Materi, z-tisztimi, stere szo na Krszti dr'sali, ali' snyihovimi roditelmi vu hí'sni zákon sztoupiti; ár za volo dühovnoga priátelsztva pouleg nasztávlenjá Szvéte Materé Czérkvi med povejdanimi personami hí'sni nemre sztáti.

§. 2. Od Potrdjený.

P. Ka je potrdjený?

O. Potrdjený je Szvesztvo, vu sterom okrsztseni cslovik po poszvecsenom Olli, i Bo'soj rejcsi od Sz. Dühá vu szvéti miloscasj sze potrdi, naj Vöro sztálno vadlúje, i pouleg nyé 'sivé.

P. Kákso moucs má Potrdjený?

O. Potrdjený nám szprávi poszvecsenyá miloscse ponávlanye, i navküpe szvojo lasztivno miloscso, naj okrsztseni cslovik sztálno szvojo Vöro vadlúje, i pouleg nyé 'sivé: i doli nezbríszano znaménye tüdipritíszne v-csloveka düso, za volo steroga od ednouk vecskrát niscse nemore sze potrditi.

P. Kakda sze more on priprávití, ki potrdjený zvrejdnim tálom scsé gori prijéti?

O. Kí Potrdjený scsé z-vrejdnim tálom gori prijéti, naj bole ti odrasceni, vu Vöri, i vu onom, ka k-tomi szvesztvi szlísi, dobro

zvecsni, i vu Bo'soj milosesi naj bodo; nav-
küpe i po molitvaj, i dobri dejl ponávlanyi
naj sze k-nyemi pripravljajo.

P. *Jeli szé odebérαιο tüdi k-Potrdjávanyi
Botri, i Botre?*

O. K-Potrdjávanyi sze tüdi odebérαιο Bo-
tri, i Botre. Med etimi, i med tim potrdje-
nim; kakti i med toga roditelmi, za volo
dühovnoga priátelsztva niksi hi'sni zákon
nemre sztáti.

§. 8. Od Oltárszkoga Szvesztva.

P. *Ka je Oltárszko Szvesztvo?*

O. Oltárszko Szvesztvo je naj plemenitejse
Szvesztvo, Krisztussa Jezussa, nassega Go-
szpodna isztínszko Tejlo, i Krv, pod Krüsnim,
i Vinszkim kejpom.

P. *Kakda je nazoucsi Krisztussa Jezussa
Tejlo i Krv vu Oltárszkom szvesztvi?*

O. 1. Pod Krüsnim kejpom Krisztussa Je-
zussa 'sivo Tejlo, naszledüvajúcsim tálom
Krv nyegova, i Düsa je tüdi nazoucsi.

2. Pod Vinszkim kejpom je nej szamo Kri-
sztussa Jezussa Krv, nego i Tejlo nazoucsi;
pod oboujim Kejpom, i pod naj ménsim
táлом oboujega kejpa je takáj kak Boug, i
Cslovik z-czejla nazoucsi.

P. *Ka sz-toga szhája?*

O. 1. *Ka Krisztussa Jezussa vu Oltárszkom Szvesztvi moremo moliti.*

2. *Ka ón, kí Oltárszko Szvesztvo szamo pod ednim kejpom, ali szamo vu ednom táli Ostíjek-szebi vzeme, Krisztussa Jezussaczejloga, tuo je: Tejlo, i Krv nyegovo k-szebi príme.*

3. *Ka Krisztus Jezus pod obojim kejpom tecsász osztáne nazoucsi, dokecs tejva ne minéta.*

P. *Gda, i zakaj je nasztavo Krisztus Jezus Oltárszko Szvesztvo?*

O. *Krisztus Jezus je Oltárszko Szvesztvo nasztavo na szkrádnyoj vecsérji, gda je z-szvojimi Vucseníkmi Vüzemszkoga Agnyecza jo.*

1. *Na szvojega trplejnya; i szmrti szpominanye.*

2. *Naj tih võrni h nyih Düse na 'sítek vekivecsni hráni.*

P. *Jeli szmo du'sni Oltárszko Szvesztvo k-nám vzéti?*

O. *Dü'sni szmo Oltárszko Szvesztvo k-nám vzéti; ár je tou Krisztus Jezus ocsiveszno zapovedao, i záto nasztavo; ka bi nász na 'sítek vekivecsni hráno.*

P. *Gda szmo du'sni Oltárszko Szvesztvo k-nám vzéti?*

O. Pouleg Szvéte Materé Czérkvi nasztavlenjá du'sni szmo pod szmrtnim grejhom vszako leto edenkrát, i tou okoli Vüzma Oltárszko Szvetszvo k-nám vzéti.

P. *Jeli szmo du'sni i drügoucs vu etom Szvesztvi táo meti?*

O. Du'sni szmo vu etom Szvesztvi táo meti i vu szmrtnoj pogibelnoszti; ár je poutni sztrosek na vekivecsno zvelicsanye, Szvéta Mati Czérkev pa jáko 'selej, naj vörni csesztou cseresz leta k-etomi Szvesztvi prihájajo; ár je dühovna jejsztvina, i düse hrána.

Od Priprávlanya pred Precsiscsávanyom.

P. *Ka moremo csiniti, csi vu Oltárszkom Szvesztvi vrejdno scsémo táo meti?*

O. Csi vu Oltárszkom Szvesztvi scsémo vrejdno táo meti, potrebjno je, naj sze k-nyemi dobro, i dosztajno priprávimó.

P. *Keliko féle priprávlanye je potrebjno, naj vu Oltárszkom Szvesztvi vrejdno táo primemo?*

O. Potrebjno priprávlanye naj vu Oltárszkom Szvésztvi vrejdno táo primemo, je dvou-je féle: prvo sze dosztája düse, to drügo tejla.

P. *Vu kom sztoji ono priprávlanye, stero sze duse dosztája?*

O. Priprávlanye, stero sze duse dosztája, vu csisztoucsi dúsne vejszti, i vu pobo'snoszti szrczá sztoji.

P. *Ka vcsini csiszto dúsno vejszt meti?*

O. Csiszto dúsno vejszt meti teliko vcsini, kak k-náj ménsemi brezi vszega szmrtnoga grejha, tou je: vu Bo'soj miloscsi biti.

P. *Vu kom sztoji pobo'snoszt szrczá?*

O. Szrczá pobo'snoszt sztoji:

1. Vu Vöri, Vüpanyi, i Lübéznoszti.
2. Vu molbi Oltárszkoga Szvesztva.
3. Vu hválo - dávanom szpomínanyi od Krisztussa Jezussa szmrti.
4. Vu poníznoszti, i vu drügi dobrih dejl ponávlanyi; náj bole pa vu lübéznoszti bl'snyega sztoji.

P. *Szkáksov pripravov moremo biti na tejlo nasse gladoucs, naj vrejdno k-Oltárszkomi Szvesztvi prisztoupimo?*

O. Náj vrejdno k-Oltárszkomi Szvesztvi prisztoupimo, zvün pogibelni betegov potrejbno je:

1. Na naprej one noucsi od dvanájszete vure na tescse bodemo.

2. Naj vu sznáj'snom gvantí, i vu dosztojnoj oupravi prisztoupimo k-Goszpodna sztolí.

b. Od Zdr'sávanya pod Precsiscsávanyom.

P. *Ka moremo csiniti, gda sze pred Precsiscsávanyom Obsinszka Szpouvid právi?*

O. Gda sze pred Precsiscsávanyom Obsinszka Szpouvid právi, znouvics moremo od nassi grejhov po'salüvanye vu nami pobüditi.

P. *Kakda sze moremo teda dr'sati, gda Mésnik Szvéto Ostíjo lüsztvi ká'se?*

O. Gda Mésnik Szvéto Ostíjo lüsztvi ká'se, ono ponizno moremo moliti, vprszí sze bití, i praviti: Goszpodne, nej szem vrejden, ka bi pod sztreho mojo sztoupó: nego szamo edno rejes povej, i zvrácsi sze düsa moja.

P. *Kakda sze moremo dr'satí pod jemányom Szvéte Ostíje?*

O. Pod jemányom Szvéte Ostíje odprémo vüszta, jezik edno malo vö stégnemo, na szpoudnyo lampo ga posztávivsi; primemo bejlo brszacso, csi jeszte, ono k-prszam dr'símo; i vmemo Szvéto Ostíjo, stere ne grizémo, niti dugo vu vüsztáj ne dr'símo, nego taki po'srémo.

c. Od zdr'sávanya po Precsiscsávanyi?

P. *Ka moremo csiniti po Precsiscsávanyi?*

O. Po Precsiscsávanyi:

1. Hválo moremo dati Krisztussi Jezussi za neszkoncsano milosceso, ka sze je k-nám priddi dosztójo.

2. Nyega z-poníznosztyom moliti.

3. Nász nyemi gori aldüvati.

4. Nyega prosziti, naj szvojov Szvéto miloscešov sztálno pri nász osztáne.

5. Na Vöro, Vüpanye, Lübeznoszt sze moremo nadígnoti, i vsze vsínyene dobre oblübe ponoviti.

6. Vsze telovne, i düsevne potrejbcsine, i nevoule nasse pred nyega polo'siti.

§. 4. Pokoure.

Od Onoga, ka naprej od toga Szvesztva moremo znati.

P. *Ka je Pokoura?*

O. Pokoura je Szvesztvo, v-sterom pouleg SzvéteMateré Czérkvi právde Czérkveni cslovik meszto Bogá grejsnika od grejhov, stere je po krszti vsíno, odvé'se, csi szpotrím szrezom, i czilou nyé vsze vadlüje; i csi mo-esno oblübo má, ka sze pobougsa, i právo pokouro bode csinio.

P. *Jeli je potrejbno vsákomi csloveki Pokoure Szvesztvo?*

O. Pokoure Szvesztvo je vszákomi cslove-
ki potrejbno, kí je po Krszti vu szmrtni
grejh szpadno.

P. *Ka dobimo po Pokoure Szvesztvi?*

O. Po Pokoure Szvetsztvi dobímo:

1. Grejhov odpücsanye.
2. Vekivecsni kastig engedüvanye.
3. Bo'so milosceso.
4. Düsne vejszti pokoj.

P. *Ka vcsini právo Pokouro dr'sati?*

O. Právo Pokouro dr'sati vcsini, k-Bougi
sze povrnouti, od koga szmo sze po grejhi
vkraj obernouli: szvoje grejhe odüriti, pravics-
no po'salüvati, nyé vadlüvati, i za nyé za
doszta vcsiniti.

P. *Keliko Tálov má Pokoure Szvesztvo?*

O. Pokoure Szvesztvo pét Tálov má:

1. Düsne Vejszti zgrüntávanye.
2. Po'sa-
lövanye.
3. Mocsna oblüba.
4. Szpouvid.
5. Zadoszta csinejnye.

a. Od zgrüntávanya Düsne Vejszti.

P. *Ka vcsini Düsno vejszt zgrüntávati?*

O. Düsno vejszt zgrüntávati vcsini: pre-
mislávati szí, ka je pregrejso od szlejdne
szpouvidi; ali od onoga vrejmena máo, vste-
rom je grejh zácsao szpoznati cslovik.

**P. *Ka moremo csiniti vu zgrüntáványi
Düsne vejszti?***

O. Vu zgrüntáványi Düsne vejszti pred vszejm Sz. Dühá moremo na pomoucs zvati, naj nász preszvejti, i szpoznati dopüsztí, ka, i v-kom szmo pregrejsili: potom moremo szí premiszliti po prejk:

Jeli szmo pregrejsili z-mislejnyem, po'se-lejnyem, govorjejnyem, ali i z csinejnyem: pouleg toga moremo zgrüntati i félo, i racsun velikih grejhov; kakti i grejh okouli sztojécse tále, po steri sze grejh, od szvoje lasztivne féle preminí, ali povéksa znamenit-nim tálom? Po iméni:

1. Jeli szmo pregrejsili prouti Deszetim Bo'sim, ali Petim Szvéte Materé Czérkvi zapouvidam?

2. Jeli szmo ednoga, ali vecs grejhov vcsínili; jeli szmo bilí tálniczke vu lüczki grejhi, ali nej?

3. Jeli szmo pregrejsili prouti lübéznosztí bli'snyega, zamüdivsi stero telovno, ali dü-sevno milosztivnoszt, ali kaj drügo dobro z-bli'snyim nassim vcsíniti, stero szmo du'sni bilí?

4. Jeli szmo zadoszta vcsínili pouleg csészti nassoj du'snoszti, ali nej?

P. *Na kaj moremo paziti vu zgrüntávanyi hűdih mislejny, i po'slejny?*

O. Vu zgrüntávanyi hűdih mislejny moremo paziti, jeli szmo sze dobrovolno v-nyih veszelili; i vu zgrüntávanyi po'selejny, jeli szmo nyim meszto dáli, csi gli szmo z-csinejnyem nej doprneszli.

P. *Kakda sze moremo szpametűvati vu zgrüntávanyi dűsne vejszti z-racsúna szmrtnih nassih grejhov?*

O. Vu dűsne vejszti zgrüntávanyi sze moremo szpametűvati z-racsúna nassih szmrtnih grejhov, csi szí premíszlimo, jeli sze je pripeto grejh vszaki dén, vszaki tyeden, vszaki mejszecz; i kelikokrát v-dnévi, v-tyédni, v-mejszeczi?

b. Od Po'salűvanya.

P. *Ka je Po'salűvanye?*

O. Po'salűvanye je odűrjávanye grejov ober vsze drűge hűdoube, i nad zbantűvanyem Bogá szrczno 'salűvanye z-mocsnov oblűbov, Bogá vecskrat nej zbantűvati.

P. *Kákse more biti po'salűvanye?*

O. Po'salűvanye more biti:

1. Notrejsnye. 2. Ober nature. 3. Ober vszega, i 4. Obcsinsko.

P. *Kakda je notrejsnye po'salüvanye?*

O. Po'salüvanye je notrejsnye, csi je nej szamo vu vüsztaj nassi, nego i vu szrezi, tou je; csi grejsnik nej szamo zriesjouvp rávi, ka grejhe szvoje 'salüje; nego i z-notrejsnyim tálom vu szrezi po'salüje.

P. *Kakda je Ober natüre po'salüvanye?*

O. Ober natüre po'salüvanye je, csi sze grejsnik po miloscsi Dühá Szvétoga, i z-nadigávajoucsi ober natüre zrokov na po'salüvanye pobüdí.

P. *Gda je li szamo pouleg natüre po'salüvanye?*

O. Po'salüvanye li szamo pouleg natüre je, gda grejsnik li szamo za volo podigávajoucsega pouleg natüre zroka odürjáva, i 'salüje szvoje grejhe; za volo példe; ka ga je neszrecsà szveczka doszégnola; ka sze nyemi je kvár ali spot pripeto.

P. *Jeli je zadoszta pred Bougom li szamo naturálszko po'salüvanye na zadoblenyé grejhov odpüscsanye?*

O. Nej je zadoszta pred Bougom li szamo naturálszko po'salüvanye na zadoblenyé gréjhov odpüscsanya.

P. *Gda je ober vszega po'salüvanye?*

O. Po'salüvanye je ober vszega, gda grejs-
ik bole salüje, ka je Bogá zbantüvao, nego
a bi vsza szvoja na etom szvejti zgübo.

P. *Kakda je obcsinszko po'salüvanye?*

O. Obcsinszko po'salüvanye je, csi je od
zej grejhov, ni ednoga nej vö vzévsi.

Keliko féle je ober natüre po'salüvanye?

O. Ober natüre po'salüvanye je dvoje fé-
; Popolno, stero sze trtyé szrczá zové; i
ej Popolno.

*Ka je popolno po'salüvanye, ali trtyé
szrczá?*

O. Popolno po'salüvanye, ali trtyé szrczá
ober natüre szrczna bolezen, i grejha odür-
anye, ka szmo Bogá, náj Visesnyo do-
nto, stero ober vszega lübimo, zbantüva-
mocsnov oblübov, ka Bogá vecskrát ne
ntüjemo.

*Kakda moremo pobüdti vu nami popol-
no po'salüvanye?*

Popolno po'salüvanye etak moremo vu
pobüdti: Boug moj! za vsze moje vcsi-
e grejhe iz szrczá mojega 'sao mi je, ka
tebé vsze lübéznosztí vrejdnoga, náj

vísesnyega, i neszkoncsane dobroute Bogá, koga z-czejloga szrczá mojega ober vszega lü bim, 's-nyimi zbantüvao. Mocsnó oblü bim, ka sztvojov miloscsov pobougsam 'sítek moj; gotov szem vsza trpeti, i ráj scsém mrejtí, nego tebé, náj vísesnye dobrute Bogá mojega zkáksim grejhom vecskrát zbantüvati; proszim te Goszpodne po tvojega Szvétoga Sziná, nassegá Goszpodná Jezussa Krisztussa neszkoncsanoj vrejdnoszti, dáj mi tvojo miloscso, náj oblübo mojo morem szpuniti.

P. *Ka nám je csiniti, náj popolno po'salüvanye pobüdimó vu nami?*

O. Náj popolno po'salüvanye pobüdimó vu nami:

1. Moremo Bogá prosziti, náj nám k-onomi potrejbno szvéto miloscso dá.

2. Moremo szí premiszliti, sto je on, koga szmo zbantüvali.

3. Gosztokrát na popolno po'salüvanye moremo pobüditi nasse szrczé.

P. *Gda je du'sen cslovik popolno po'salüvanye vu szebi pobüditi?*

O. Du'sen je cslovik popolno po'salüvanye vu szebi pobüditi:

1. Gda stéro Szveszto je potrejbno nyemi prijéti, szebé pa vu szmrtnom grejhi szpoznáva biti, nikse prílike nema na szpouvid.

2. Kelikokrát sze vu szmrtnoj pogibelno-szti vrtí.

P. *Jeli moremo i v-drügom vrejmeni popolno po'salüvanye pobüditi?*

O. Krouto je hasznovito popolno po'salüvanye pobüditi vszaki dén, náj bole vecsér pred doli lejganyem.

P. *Kákso moucs má popolno po'salüvanye?*

O. Popolno po'salüvanye tou moucs má, ka vszejh szvojih grejhov odpüscsenyé po nyem zadobí cslovik, steri prílike tote nema ali právo volo má, da kak náj prvle de mogoucse, szvoji grejhov sze szpovej.

P. *Kákso moucs má popolno po'salüvanye?*

O. To nej popolno 'salüvanye je ober náture bolezén, i odürjávanye grejha, ali záto, ka je grejh vu szebi ödüren, ali ka ga zgüblejnye Nebeszkoga Králesztva, i Peklénszka vekivecsna kastiga naszledüje, pouleg toga i mocsno oblübo more meti, ka Bogá vecskrát cslovik ne zbantüje.

P. *Ka more nadale csíniti grejsnik, steri nema toga popolnoga po'salüvanya?*

O. Grejsnik, steri nema toga popolnoga po'salüvanya, tou more csíniti, naj sze szvojih grejhov odpüscsenyé po vrejdnoszti Kriisztussa Jezussa trousta, i Bogá kakti szpravi-

tela vsze praviczé, i szvojega szpravicsanya
lūbiti zacsne.

*P. Kakda more cslovik pobūditi vu szebi
nej popolno po'salūvanye?*

O. Nej popolno po'salūvanye cslovik more
vu szebi etak pobūditi: Boug, moj! z-czej-
loga szrczá mojega 'sao mi je, ka szem tebé
zbantūvao. Odūrjávam za isztino, i szrczá
odūrjávam vsze moje grejhe; ár szo odūrni,
ár po nyih szam Nebeszko Králesztvo zgū-
bo, pekeo szam pa zaszlū'so; i kak jáko odūr-
jávam grejh, tak rávno jáko od eti máo lū-
bim praviczó, i tebé moj Boug! Kí szí vsze
praviczé vretina, i szpraviteo, Vūpam sze od
tvoje neszkoncsane szmilenosztí poKrisztussa
Jezussa, mojega zvelicsitela vrejdnosztí odpū-
scsenyé vszejh mojích grejhov, i sz-tvojov mi-
loscsov obeksam mocsno, ka tebé nigdár
vecs ne zbantūjem.

c. Od mocsne Oblūbe.

P. Ka je mocsna Oblūba?

O. Mocsna Oblūba je napnyena práva vo-
la csloveka, ka 'sítek pobougsa, i vecskrát
ne pregresí.

*P. Na kaj more gotov biti, kí právo vo-
lo má, ka sze pobougsa?*

O. On, kí právo volo má, ka sze poboug-
sa, more gotov biti:

1. Ka sze vszáksega grejha, ná grejh napelávajoucse prílike, i pogibelnoszti bode ogíbao.

2. Ka vszemi pobüdjavanyi, stera na grejh nagíbleo, prouti sztáne, i k-száksoj skéri szégne, stera je na Bo'se szvéte miloscse zdr'sánye potrejbna.

3. Ka lüczko blágo nazáj povrné : ka szpáko, stero je po grejhi dáo, i kvár, steroga je vu blísnyegapostenyej; poj'stvi, ali v-kom drügom vcsíno, na meszto posztávi.

4. Ka protivníkom z-szrczá odpüszti.

5. Kaszvoje czészti du'snoszti doprneszé.

d. O d Szpouvidi.

P. Ka je Szpouvid?

O. Szpouvid je 'salosztno vadlúvanye, po sterom grejsnik pred odlocsenim pouleg právde na szpovidávanye Czérkvenim Cslovekom od vszejh grejhov sze tou'si, naj sze od nyíh odvé'se.

P. Káksa more biti szpouvid?

O. Szpouvid more biti czejla.

P. Kakda je czejla szpouvid?

O. Szpouvid je czejla, csi sze grejsnik od vszejh szvoji grejhov, steri je escse nej vadlúvao pred Redovníkom, popunoma, pravicsno, i brezi ska'slívoszti tou'sí, tak ráv-

no, kak sze po szkrblivom dūsne vejszti zgrüntávanyi za grejsnika nájde.

P. *Jeli je dobra szpouvid, csi grejsnik ali z-bojaznoszti, ali szrame'slivoszti stéri szmrtni grejh v-nyej zakrije?*

O. Csi grejsnik stéri szmrtni grejh ali z-bojaznoszti, ali szrame'slivoszti zakrije vu szpouvidi, nej szamo je nej dobra nyegova szpouvid; nego znouvics veliki szmrtni grejh vesini, po sterom oszkrúni Pokoure Szvestvo.

P. *Ka more grejsnik csiniti, stéri je vu szpouvidi stéri szmrtni grejh szám hotécs, ali z grejsne vtrágloszti zamúcsao?*

O. Grejsnik, stéri je vu szpouvidi stéri grejh szmrtni szám hotécs, ali z-grejsne vtrágloszti zamúcsao, nej szamo sze sz-toga zamúcsanoga grejha more szpovedati; nego i od toga sze tou'siti:

1. Vu keliko szpouvidaj je on ete szvoj grejh zamúcsao.

2. Nej szamo vsze szvoje szpouvidi, stéri je vesino po tom zamúcsanom grejhi, i vu stéri sze je od szmrtni grejhov tou'so: nego i ono szvojo szpouvid, vu steroj je szvoj grejh zamúcsao, more ponoviti, csi je nájmore vu etoj i drúge szmrtné grejhe meo.

3. More sze szpovedati, csi je vu tom sztálissi tálnik bio Oltárszkoga Szvesztva, ke-likokrát? jeli je okoli Vüzma vu tom sztálissi prisztoupo k-Oltárszkomi Szvesztvi, ali v-drügom vrejmeni.

4. More povedati, jeli je v-tom sztálissi prijo i drüga szvesztva, ali nej?

P. *Jeli sze mámo zrok szrame'slúvati, ali bojati vu szpouvidi?*

O. Vu szpouvidi sze niksega zroka ne mámo szrame'slúvati, ali bojati:

1. Ár szmo sze nej szrame'súvali grisiti pred Bougom, ki vsza vídi; i nej szmo sze bojali, ka bi nász nígda na veke szkváro.

2. Ár je bole grejhe szvoje szkrivomá Szpovedníki vadlúvati, nego vu nyih nemirovne 'siveti, neszrecsuo mrejtí; i za volo oni na pítanom dnévi pred czejlím szvejtom sze szramotiti.

3. Ár Szpouvednik zrok má milúvati grejsnika, dobro znajoucsi szvoji szlabosztí.

4. Ár Szpovedník pod szmrtním grejhom i kak pod szvecskimi, tak i vekivecsnimi kastigami du'sen je mücsati.

P. *Kakda more grejsnik szvoje grejhe vadlúvati vu szpouvidi?*

O. Grejsnik:

1. Vu szpouvidi vszigdár ocsiveszno, i na

keliko je mogoucse sznaj'snimi ricsmí naj vedlűje szvoje grejhe.

2. Naj tak gucsi, ka szamo Szpouvedník, nej pa tůdi drůgi okouli sztojecsi morejo csůti.

P. Jeli szmo du'sni vadrűvati, i mense grejhe vu szpouvidi?

O. Nej szmo du'sni vadrűvati mense grej-hov vu szpouvidi, ali je dónok jáko hasznovito, i tanácsno.

P. Ka more csiniti cslovik prvle, liki sze zacsne zpovidávati?

O. Prvle, liki sze cslovik zacsne szpovidávati, doli poklékne, prekri'si sze, i etak právi dűhovnomi Ocsi: Proszim vász dűhovni Ocsa, naj mi dąjo szvéti blagoszlov, da vsze moje grejhe prav, i popuoma morem vadrűvati.

P. Ka more csiniti cslovik, gda je 'se vzéo szveti blagoszlov od dűhovnoga Ocsé?

O. Gda je 'se cslovik szvéti blagoszlov vzéo od dűhovnoga Ocsé, csi vrejmen, i prilika dopűszti, naj moli obcsinszko szpouvid etak: Szpovidávam sze Bougi vszamogoucsemi, Blá'senoi Diviczi Maríi, vszejm szvéczom, i tebi mojemi dűhovnomi Ocsi meszto Bogá, ka szam od moje szlejdnye szpouvidi máo, stero szam (eti sze vrejmen povej) doprne-

szao, vnogokrat, i doszta szam pregrejso z-mojím mislejnyem, z-gucsom, i z-csinejnyem ; náj bole pa za grejsnika me vadlujem, ka szam etc.

Eti zacsne cslovik pouleg zgoraj povejdanoga módussa, i kak sze pred Bougom za grejsnika biti misz, naprej racsunati szvoje grejhe.

P. *Kakda szklene cslovik szvojo szpouvid?*

O. Cslovik etak szklene szvojo szpouvid: Za vsze ete, i drüge vcsinyene moje grejhe stere szem ali szám vcsino, ali ka bi je drügi vcsínili, szam zrok bio, z-czejloga szrczá mojega 'sao mi je, ka szam neszkoncsane do-brouto Bogá mojega zbantüvao. Oblü bim mocsno, ka ne bom vecs grisio, i na grejh napelávajoucsi prílik bodem sze ogíbao. Pro-szim dühovnoga Ocsó, naj dájó meni pokou-ro, i odvézanye moji grejhov.

e. Od Zadoszta csinejnya.

P. *Ka sze razmi po Zadosztacsinejnyi, stero je k Szvesztvi Pokoure potrejbno?*

O. Po Zadosztacsinejnyi, stero je k-Szvesztvi Pokoure potrejbno, razmijo sze ona csinejnya, stera Szpovedník nalo'si grejsniki na Pokouro za te szpovejdane grejhe.

P. *Zakaj je du'sen grejsnik zadosztavcsiníti Bougi, da je Krisztus zadosztavcsino 'se za grejhe?*

O. Du'sen je grejsnik, csi gli je Krisztus zadosztavcsino 'se za grejhe, escse zadosztavcsiníti Bougi:

1. Ár oni, steri vu Krisztussovom zadosztacsinejnyi scséjo tálniczke biti, navküpe morejo delati, i teliko, keliko je mogoucse, csiníti, naj Bougi za grejhe zadosztavcsiníjo.

2. Ár Boug grejsnike, sterim szám grejh, i vekivecsno kastigo odpüszi, csesztou escse i szveczkimi kastigami kastiga.

P. *Jeli je zadosztacsinejnye potrejben tao Szvesztva Pokoure?*

O. Zadosztacsinejnye je tak potrejben tao Szvesztva Pokoure, ka je brezi nyega zvün nemogocsnouszti Szvesztvo Pokoure nejczejlo.

P. *Káksá dela sze nalo'síjo vu Szvesztvi Pokoure?*

O. Molítev, Poszt, Álmostvo, i drüga k-velikoucsi, racsúni, i feli grejha primerjena pokoure dela sze za pokouro nalo'síjo grejsniki.

P. *Kakda more nalo'seno pokouro szpuniti cslovik?*

O. Nalo'seno pokouro more szpuniti cslovik:

1. Szponízniim szrezom.

2. Pravicsno tak, kak je nalo'sena.

3. Brezi odlásanya, kak je náj prvle moucouse.

P. *Jeli more i nacsí cslovik zadoszta vcsíniti za kastige do csasza trpécse?*

O. Po odpüsztki tüdi more cslovik zadoszta vcsíniti za kastige do csasza trpécse.

Prídavek od Odpüsztká.

P. *Ka je Odpüsztek?*

O. Odpüsztek je engedüvanye do csasza trpécsi kastig, stere bi po odpüscsanyi grej-hov, ali vu etom 'sítki, ali po szmrí nassoj mogli trpeti.

P. *Ka moro vürvatí Katolicsánszki Krsztsanye od odpüsztkov?*

O. Katolicsánszki krsztsanye od Odpüsztkov more vörvati.

1. Ka práva szvéta Mati Czerkev od Krsztussa Jezussa oblászt má na dávanye Odpüsztkov.

2. Ka nám je na jáko velíki haszek, csi od szvéta Matere Czerkvi dáni stéri Odpüsztek zadobimo.

P. *Jeli je vecs féle Odpüsztkov?*

O. Jeszo Popunoma Odpüsztki, i jeszo nej Popunoma tüdi.

P. *Ka je Popunoma Odpüsztek?*

O. Popunoma Odpüsztek je vszejh vrejmenitnik kastig, stère je grejsnik zaszlú'so, odpüscsenyé.

P. *Ka je nej Popunoma Odpüsztek?*

O. Nej Popunoma Odpüsztek je on, po sterom nej vsze vrejmenitne kastige, nego onih níki táo sze engedüje. Táksi szo 40. dnévov Odpüsztki, na edno, ali vecs lejt dani Odpüsztki.

P. *Jeli nász oszlobodi szvéta Mati Czerkev po odpüsztki od du'snoszti zadoszta csinejnya za volo grejha?*

O. Szvéta Mati Czerkev nász czilou ne oszlobodí po Odpüsztki od du'snoszti zadoszta csinejnya za volo grejha; nego tou scsé:

1. Naj Pokoure Düh vu nami pobüdí, i darüje pobo'snoszt, z-sterom pokoure dela szpunimo.

2. Naj Krhkoucso, i szlaboszt nasso pomore, stera nám je császi na zádavo, k-Bougi zadoszta ne vcsinímo tak, kak bi potrejbno bilou.

P. *Ka je potrejbno nadale na zadoblenyé Odpüsztkov?*

O. Na Odpüsztkov zadoblenyé je potrejbno:

1. Naj vu Bo'soj miloscsi pomo.

2. Naj nalo'sena dobra dela tak, kak szo nalo'sena szpunimo.

P. *Jeli sze morejo Odpüsztki Purgatoriumszkim düsiczam pripisüvati?*

O. Odpüsztki sze morejo, csi szo na té czio táni, Purgatoriumszkim düsiczam pod szpodóbov prosnyé pripisüvati; táksega hípa pa dobra dela, stera szo od szvéte Materé Czérkvi na zadoblenyé Odpüsztkov nalo'sena, za preminoucse düsicze Bougi sze morejo gori aldüvati.

§. 5. Od szlejdnyega Mazanya.

P. *Ka je Szlejdnye Mázanye?*

O. Szlejdnye Mázanye je Szvesztvo, vu sterom bete'sník po Mázanyi z Szvétim Olijom, i po Popa na tou valon molítvi Bo'so szvéto miloscsó na düse zvelicsanye, i császi jo tüdi zadobí na polecsánye telovno.

P. *Zakaj sze zoveto Szvesztvo szlejdnye Mázanye?*

O. Eto Szvesztvo sze zové szlejdnye Mázanye, ár sze med vszejm szvétim Mázanyem, stera je nas Zvelicsiteo szvojoj szvétoj Materi Czérkvi niháo, náj szledi dáva.

P. *Ka szprávi szlejdnye Mázanye?*

O. Szlejdnye Mázanye szprávi:

1. Poszvecsenyá miloscse povéksávanye.
2. Málih grejhov, i drügi, ali nej z-grejs-
ne pozáblivoszti, ali nemogocsnounszi nej
szpovejdanih szmrtnih grejhov odpüscsenyé.
3. Od hüdoga naszledüvanye grejhov, i od
nyihovih osztánkov oszlobodjenyé.
4. Pomoucs prouti vrejšemi zasziđávanyi.
5. Bátrivoszt za volo pribli'sávanya szmr-
ti, i naszledüvajoucse szoudbe prouti
prevecs velikoj bojznoszti.
6. Gosztokrát, csi je k-düsnomi zvelicsa-
nyi, escse i tejla zdrávje.

*P. Kakda sze more pripraviti bete'snik
k-etomi Szvesztvi?*

O. Bete'snik sze more k-etomi Szvesztvi
pripraviti z'sívov Vörov; z-mocsnim trou-
stom vu Bougi; czilou na Bo'so volo z-nasz-
lányanyem; pred vszejmi pa po szvétoj
Szpouvidi naj sze vö scsiszti z-szvoji grejhov;
ali csi sze nemore szpovedati, právo posalü-
vanye naj pobüdi vu szebi.

*P. Jeli je potrejbno szlejdnye Mázanye na
zveliksanye?*

O. Szlejdnye Mázanye je nej povszemsze-
ga potrejbno na zvelicsanye; ali dönok ga
naj bete'snik ne zamidi gori vzéti za volo
milosc, stere po nyem zadobi.

§. 6. Od Czérkvenoga Réda.

P. *Ka je Czerkveni Réd po prejk?*

O. Czérkveni Réd po prejk je Szvesztvo, po sterom sze onim, kí sze na Czérkveno szlű'sbo podájo, dűhovna Oblászt, i poszebna sz. miloscsa podilí, naj gvűsne Czérkvene szvoje Csészti na díko Bo'so, i dűs zvelicsanye prav, i széto szpunnyávati morejo.

P. *Ka je Czérkveni Réd po iméni?*

O. Czérkveni Réd po iméni je Szvesztvo. po sterom sze onim, kí sze na Popovszto poszvetíjo, tak nad isztinszkim Krisztussa Jezussa, kak nad dűhovnim Tejlo, stero z-vörni sztojí, oblászt dáje.

P. *V-kom sztoji Czérkvenoga, ali Popovszkoga Réda oblászt?*

O. Czérkvenoga, ali Popovszkoga Réda oblászt v-tom sztojí.

1. Ka gori poszvecseni Popevje, krűh, ino Vno na Krisztussa Jezussa Tejlo, i Krv morejo obrnouti, i ono Nebeszkomi Ocsi notri szkázati.

2. Ka vörnim morejo grejhe odpűsztiti

§. 7. Od Hű'snoga Zákona.

P. *Ka je Hű'snoga Zákona Szvesztvo?*

O. Hű'snoga Zákona Szvesztvo je nerazlo-

cseno vküp szklenyeno **Továristvo**, po sterom dvej szlobodni **Krsztsánszki Personi**, mou's, i 'sena, pouleg réda sze vküp vzemeta, na stero gledoucs nyima **Boug** po etom szvesztvi dá szvéto milosceso; naj vu hí'snom zákoni do szmrti pobo'sno 'sivéta, i szvojo deczo pobo'sno gori hránita.

P. Zakda zové eto Szvesztvo Szvéti Paveo Apostol?

O. Szvéti Paveo Apostol zové eto Szvesztvo za veliko szkrovno Szvesztvo vu Kriisztussi, i Szvétoj Materi Czérkvi; ár Kriisztussovo z-Szvéto Mater Czérkevjo v dühovno vjedinánye znamenüje.

P. Za kak zroka volo je nasztávleni hí'sni Zákon?

O. Hí'sni Zákon je nasztávleni:

1. Za volo narájanya cslovecsánszkoga národa.
2. Za volo obcsinszke pomoucsi hí'snikov.
3. Za volo telovni neccisztoucs grejhov hábanya.

P. Jeli je potrejben hí'sni Zákon?

O. Hí'sni Zákon je na narájanye cslovecsánszkoga národa potrejben po prejk, ali nej poszebi vszákomi csloveki; ár je ledicsen sztá-lis na szlobodne persone gledoucs popolnejši.

P. *Ka szprávi hí'snoga Zákona Szvesztvo?*

O. Hí'snoga Zákona Szvesztvo pouleg po-
návlanya poszvecsenyá miloscse szprávi hí's-
nikom naszledüvajoucse poszebne miloscse:

1. Naj oniva med szebom do szmrtipobo's-
no 'sivéta.

2. Naj szvojo deczo vo Bogá bojarnoszti
gori hránita.

P. *Ka 'selej od oniva Sz. Mati Czerkev,
s'eriva sze scséta vküp vzéti?*

O. Sz. Mati Czerkev od oniva, steriva sze
scséta vküp vzéti, tou 'selej:

1. Naj nikakse zádave med nyima ne bode.

2. Naj vszamo za oni zrokov volo, na ste-
re gledoucs je hí'sni Zákon nasztávlani, sze
vküp vzemeta.

3. Naj z-Bogá bojarnosztyov, z-csisztov
dúsnov vejsztyov k-etomi Szvesztvi prihájata;
za volo toga naj sze prvle szpovejta, ino
sze naj precsisztita.

P. *Ka moreta oniva csiniti, steriva vu hí's-
ni Zákon sztoupita?*

O. Steriva vu hí'sni Zákon sztoupita, oni-
va po trétyem vö oznávanyi pred szvojim Dű-
hovnim Pasztérom, i dvöma szvedokoma na-
zoucsi bodoucsima hí'snoga Zákona vörnoszt

eden drügomi moreta obecsati, na tou sze blagoszloviti.

P. *Kákse du'snoszti máta hí'snika med szebom?*

O. Hí'snika med szebom ete du'snosztimáta:

1. Naj mirovno, i pobo'sno vküp 'sivéta.

2. Naj mou's szvojo 'seno, kakti lasztivno szvoje tejlo lübi, hráni, ino bráni; 'sena pa szvojemi mou'si vu vszej dosztójni dugovánaj pokorna bode.

3. Naj eden drügoga v-nikaksoj nevouli ne osztávi, nego do szmrti vörno vküp osztá-neta.

P. *Kákso du'snoszt máta hí'snika na szvojo deczo gledoucs?*

O. Hí'snika máta tou du'snoszt na szvojo deczo gledoucs; náj nyo pobos'no gori hránita, i kak na szveczki, tak i na vekivecsni haszek nyihov naj szkrb noszita.

V. Glávni Táo.

Od Krsztsánszke Pravicze.

P. *Ka je Krsztsánszka Pravicza?*

O. Krsztsánszka Pravicza je, naj sze hüdoga ogíblemo, i dobro csinímo.

**Krsztsánszke Pravicez prvi Táó :
Ogíbli sze Hüdoga.**

P. Steri je Krsztsánszke Pravicez prvi Táó?

O. Krsztsánszke Pravicez prvi Táó je ete :
Ogíbli sze Hüdoga.

P. Ka je hüdo ?

O. Isztinszko, i szamo edno Hüdó je Grejh.

P. Ka je Grejh po prejk?

O. Grejh je po prejk dobro volno presztó-
plenýé Bo'se Právde.

P. Keliko féle je Grejh?

O. Grejh je dvouje féle: 1. Je Poprijé-
tya. 2. Je Djánya Grejh.

P. Ka je Poprijétyá Grejh?

O. Poprijétyá Grejh je on Grejh, steroga
je Ádam v-Paradi'somi, i mí szmoga vu
Ádami vcsínili, steri je i od nyega kakti
örocsína na nász szeo.

P. Ka je Djánya Grejh?

O. Djánya Grejh je Bo'se zapouvidi pre-
sztoplenýé, steroga sám grejsnik szlobodne
szvoje voule vcsíní.

P. Kakda sze vcsini Djánya Grejh?

O. Djánya Grejh sze vcsini zmislejnyem,

gucsom, i csinyejnyem, ali csi ono, stero je sto du'sen vcsínti, tá nihá.

P. Kakda sze loucsijo Djánya grejhi?

O. Djánya grejhi sze etak loucsijo: ka szo níki veliki, i szmrtni grejhi, drügi szo pa máli grejhi.

P. Ka je szmrtni grejh?

O. Szmrtni grejh je Bo'se Právde vu velikom dugoványi prelomlenyé.

P. Ka za kvára vcsini szmrtni grejh?

O. Po szmrtnom grejhi sze düsa z-dühov-noga'sítka, tou je: z-Bo'se poszvecsenyá miloscse szlecsé; Bo'si protivník posztáne cslovík, i vrejden vekivecsne szmrtni.

P. Ka imenüjemo za máli grejh?

O. Za máli grejh imenüjemo Bo'se Právde vu málom dugoványi prelomlenyé.

P. Steri szo djánya grejhi?

O. Djánya grejhi szo eti:

1. Szedméri glávni grejhi.
2. Prouti Szvétomi Dühi sesztéri grejhi.
3. Vu Nébo kricsécsi csetvéri grejhi.
4. Devéteri lüczki grejhi.

P. Steri szo szedméri glávni grejhi?

O. Szedméri glávni grejhi szo eti:

I. Gizdoszt. II. Szkoupouszt. III. Hotlivoszt. IV. Nevoscscenoszt. V. Lakota. VI. Szrditoszt. VII. Vtrágloszt na dobro delo.

P. Steriszo prouti. Sz. Dühisesztéri grejhi?

O. Prouti Sz. Dühisesztéri grejhi szo eti:

1. Vu Bo'soj milosztivnoszti szlejpo vüpanye.

2. Vu Bo'soj miloscsi zdvojenyé.

3. Szpoznanój praviczí prouti borenyé.

4. Prouti bratinszkoj lübvai nevoscscenoszt.

5. Prouti dobromi opomínanyi vu grejhi odtrdjenye.

6. Szkrádnja nepokornoszt. Etigrejhi, kak na etom, tak na drügom szvejti, ali sze nikak, ali tesko odpüszti jo.

P. Steri szo vu Nébo kricsécsi csetvéri grejhi?

O. Vu Nébo kricsécsi csetvéri grejhi szo eti:

1. Zvoulov vesinyeno lüdomorszto.

2. Prouti natüri telovni grejh, steroga za Sodomíjo zovémo.

3. Sziromákov, Sziroticz, i Dovicz prejsanye.

4. Szlugov, i Delavczov nájima zadr'sávanye.

P. Steri szo devéterí lüczki grejhi?

O. Devéterí lüczki grejhi szo eti:

1. Na grejhe rátati. 2. Prepovijdane delo zapovedati. 3. Vu grejhi drügomi privoliti. 4. Drügoga na grejh nagíbatí. 5. Drügoga grejsno csinejnye hváliti. 6. Na drügoga grejh múcsati. 7. Drügomi grejh engedüvati. 8. Vu nyih ali po pomáganyi, ali po engedüvanyi tálnika sze vesiniti. 9. Drügh grejhe zagovárvatí.

Krsztsánszke Praviczé drügi Táo:

Csíni Dobro.

P. Ka je to Dobro?

O. To Dobro je ono, stero sze z-Bo'sov právdov gliha.

P. Ka sze gliha z-Bo'sov právdov?

O. Z-Bo'sov právdov sze glíhajo Jákoszti, i Dobra Dela.

P. Jeli je vecs féle Jákoszt, vu steri sze more Krsztsánszki cslovik ponávlati?

O. Jeszte vecs féle Jákoszt, vu steri sze more Krsztsánszki cslovik ponávlati; jeszo Bo'sánszke Jákoszti.

P. Ka szo Bo'sánszke Jákoszti?

O. Bo'sánszke Jákoszti szo one, sterih je brezi skéri nadigávajoucsi zrok szám Boug.

P. Stere szo Bo'sánszke Jákoszti?

O. Ete trí szo Bo'sánszke Jákoszti: Vöra, Vüpanye, i Lübézen.

P. *Jeli sze je du'sen cslovik ponávlati vu eti trej Bo'sánszki Jákosztaj?*

O. Du'sen sze je cslovik ponávlati vu eti trej Bo'sánszkih Jákosztaj.

P. *Gdá sze je du'sen cslovik náj bole ponávlati vu eti trej Bo'sánszki Jákosztaj?*

O. Pod szmrtnim grejhom sze je du'sen cslovik náj bole ponávlati vu eti trej Bo'sánszki Jákosztaj:

1. Kak k-pámeti príde. 2. Csesztoukrát vu vrejmeni 'sítka. 3. Vu vrejmeni 'smetnoga szküsávanya prouti etim jákosztjam. 4. Vu szmrtnoj pogibelnosztí, i na szmrtnoj poszteli.

P. *Kakda pobüdi sto vu szebi Vöro?*

O. Vöro etak pobüdi sto vu szebi:

Vörjem vu tebi Szvéto Trojsztvo, eden Boug; Ocsa, Szin, i Düjh szvéti: Vörjem i vadlujem vsze ono, stero szí tí nazvejszto, ka je Jezus Krisztus vesio, ka szo Apostolje predgali; ka Rimszka Katolicsánszka Szvéta Mati Czerkev, ka bi vörvali pred nász dáje. Vörjem vsza eta, ár szí tí oh Boug moj! nazvejszto, kí szí vekivecsna pravicza, imodrouszt, stera niti nikoga vkaniti, niti sze od nikoga prekaniti nemore. Oh Boug moj! poveksaj eto mojo Vöro.

P. *Kakda more sto pobüditi vu szebi Vüpanye?*

O. Vüpanye etak more sto vu szebi pobüditi:

Vüпам sze i troustam vu tvojoj neszkoncsanoj dobrouti, i milosztivnoszti oh Boug moj! ka po tvojeга jedínoga Sziná, Krisztussa Jezussa vrejdnoszti, vu etom sítki moje grejhe meni dopüszttís szpozna ti, ino po'salüvati, i nyé odpüszttís; po etom 'sítki mi pa darüjes 'sítek vekivecsni; naj te od lícza do lícza vídim, lü bim, i brezi koncza sze sztebom veszelim. Vüпам sze navküpe, ka zadobím vsza eta po tvojoj szvétoj milosc si. Záto sze pa vüпам vsza eta, ár szi tí obe csao, kí szi vszamogoucsí, vören, neszkoncsane, miloscse; i milosztivnoszti. Oh Boug moj! potrdi mené vu etom Vüpanyi.

P. *Kakda more sto vu szebi pobüditi Lübéznoszti?*

O. Lübéznoszti etak more sto vu szebi pobüditi:

Oh moj Boug! lü bim tebé z-czejloga szrczá ober vszega; ár szi náj visíssa dobruta, neszkoncsana popolnoszt, i vsze lübéznoszti vrejden; lü bim te i záto, ár szi k-meni, k-vszákoj sztvorjenoj sztvári prevecs dober; 'sáo mi je ka szam pregrejso, i tebe vszamogou-

csega Goszpouda, i náj bougsega Oeso zban-
tűvao. Oblübim mocsno, ka vszejh grejhov
zevszejmi lagoonimi prílikami navküpe bodem
sze ogíbao, i nigdár nikaj ne bom csinio prou-
ti tvojoj szvétoj vouli. Dáj mi tvojo milo-
scso, náj oblubo mojo morem szpuniti.

P. Ka szo glávne jákoszti?

*O. Glávne jákoszti szo one, po steri Krszt-
sánszkoga csloveka dela, náj Bougi vugod-
na bodo, sze ravnajo.*

*P. Stere szo med glávnimi jákosztmi, v-steri
sze Krsztsánszki cslovik more ponávla-
ti, náj prestimanejse jákoszti?*

*O. Med glávnimi jákosztmi, v-steri sze
Krsztsánszki cslovik more ponávlati, szo
csetvére náj prestimanejse jákoszti, nájmre:*

*I. Szpametnoszt. II. Mertücslivoszt. III.
Pravicza. IV. Dühovna Krepkoszt.*

*P. Stere jákoszti sze dejvajo pred szed-
mére glávne grejhe?*

*O. Poniznoszt sze dejva pred Gízdoszt. 2.
Darovitoszt pred Szkouposzt. 3. Csisztou-
csa pred Hotlivoszt. 4. Lübav pred Nevos-
csenouszt. 5. Mertücslivoszt pred Lakoto.
6. Mirovna Trplivoszt pred Szrditoszt. 7.
Vu dobrom Vrejloszt pred Vtrágloszt na
dobro.*

P. *Ka escse szlisi k-Krsztsánszkój Praviczi?*

O. K-Krsztsánszkój Praviczi escse szlísijo one du'snoszti, stere je Krisztus Jezus vu poszebnój zapouvidi osztavo.

P. *Stere szo one du'snoszti, stere je Krisztus Jezus v poszebnój zapouvidi osztavo?*

O. One du'snoszti, stere je Krisztus Jezus vu poszebnój zapouvidi osztavo, szo ete:

1. Naj náj prvle Bo'se Králesztvo, i nyegovo Praviczó íscsemo.

2. Naj nász zatajímó. 3. Naj Krí'se nasse noszímó. 4. Naj Krisztussa naszledújemo. 5. Naj krotki, i poníznoga szrczá bodemo. 6. Naj protivníke nasse lúbímó; z-onimi dobro csinímó, kí nász odúrjávajo; za one sze molímó, kí nász zbantújejo, i pregányajo.

P. *Ka szlisi escse k-Krsztsánszkój Praviczi?*

O. K-Krsztsánszkój Praviczi szlísijo i one plemeniti oszmére jákoszti, stere je Goszpon Krisztus na brejgi vesio, i za volo steri je lidí za blá'sene imenüvao, ino szo ete naszledúvajoucse:

I. Blá'seni szo v-dühi nevolni; ár je nyihovo Nebeszko Králesztvo.

II. Blá'seni krotki, ár oni zemlo vládali bodo.

III. Blá'seni, kí sze joucsejo, i trpíjo; ár sze oni potroustajo.

IV. Blá'seni, kí gladüjejo, i 'séjajo pravi-
czo; ár sze naszitijo.

V. Blá'seni milosztivni; ár oni miloscsó
dobíjo.

VI. Blá'seni csisztoga szrezá; ár oni bodo
Bogá vidili.

VII. Blá'seni mirovni; ár sze szinouvje Bo-
'si bodo zváli.

VIII. Blá'seni, kí pregányanye trpíjo za
volo pravicze; ár je nyihovo Nebeszko Krá-
lesztvo.

P. *Ka szo Krsztsánszkoga csloveka dobra
dela?*

O. Krsztsánszkoga csloveka dobra dela szo
táksa csinejnya, stera szo Bougi prijétna, i
po steri Krsztsánski cslovik, kí sze vu nyih
ponávla, vrejdnoszt má pred Bougom.

P. *Stera szo glávna dobra dela?*

O. Glávna dobra dela szo eta: Molítev,
Poszt, i Álmosztvo.

P. *Stera szo telovne milosztivnoszti dela?*

O. Telovne milosztivnoszti dela szo eta:

1. Lacsne nahráuiti. 2. 'Sédne napojiti.
3. Náge oblácsati. 4. Poutnike na sztán pri-
jéti. 5. Vouznike oszlobájati. 6. Bete'sníke
pohoditi. 7. Mrtve pokápati.

P. *Stera szo milosztivnoszti dühovna dela?*

O. Milosztivnoszti dühovna dela szo eta szedméra:

1. Grejsnike kárati. 2. Neznajoucse vcsi-
ti. 3. Dvojécsim dober tanács dávati. 4.
'Salosztne troustati. 5. Kriviczo mirovno
trpeti. 6. Nassim protivníkom odpüsztití.
7. Za 'sive, i mrtve Bogá moliti.

P. *Stera szo Evangyeliomszki tanácsi?*

O. Evangyeliomszki tanácsi szo eti. 1.
Pouleg szlobodne voule dobro volno szírom-
astvo. 2. Sztálna csisztoucsa. 3. Popol-
na Pokornoszt pod ednim dühovnim Pogla-
várom.

Prídavek.

Od Csetvéra szlejdnyi Dejl.

P. *Stera szo csetvéra szlejdnya Dela?*

O. Csetvéra szlejdnya Dela szo eta:
Szmrt, szoudba, Pekeo, i Nebeszko Krá-
lesztvo.

P. *Ka je Szmrt?*

O. Szmrt je düse od tejla razlocsenyé.

P. *Jeli more vszáki cslovik mrejtí?*

O. Vszáki cslovik more mrejtí.

la? P. *Odkod szhája to, ka vszáki cslovik mo-*
eta *re mrejtí?*

O. Ka vszáki cslovik more mrejtí szhája
csi- z-onoga grejha, steroga je Ádam v-Paradi'so-
4. mi vcsíno. Da bi Ádam ne pregrejso, i na
vno nassa tejla gledoucs bi z-Bo'se miloscse
iti. bíli nemrtelni. Szmrt je grejha nájem.

P. *Ka moremo od szoudbe znati?*

g? O. Od szoudbe moremo znati, ka Jezus
1. vszákoga csloveka düso taki po szmrti posze-
ro- bi; na konczi Szvejta pa vsze lüsztvó z-dü-
ol- som, i sz-tejлом po prejk szoudo bode.

la- P. *Kama sze oszoudi düsa vu poszebnój*
szoudbi?

O. Düsa sze vu poszebnój szoudbi ali
v-Purgatorium, ali v-Pekeo oszoudi; ali sze
v-Nebeszko Králesztvo gori vzeme.

? P. *Ka je Purgatorium?*

ta: O. Purgatorium je ono meszto, v-sterom
rá- düse vrejmenitne kastige za szvoje grejhe
trpíjo; za stere szo vu 'sítki zadoszta nej
vcsínile.

. P. *Stere düse sze oszoudijo vu Purgato-*
rium?

O. Onih düse sze oszoudijo vu Purgatorium,
steri szo csi gli vu Bo'soj milosc s z-etoga

szvejta premínoli; dönok szo vu szvojem 'sít-ki za szvoje vcsinyene grejhe Bo'soj pravi-
czi za doszta nej vcsínili.

P. Ka je Pekeo?

O. Pekeo je ono meszto, v-sterom sze
szkvárjeni na veke mantrájo.

P. Steri sze vr'sejo v-Pekeo?

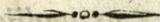
O. V-Pekeo sze oni vr'sejo, kí vu káksem
szmrtnom grejhi merjéjo.

P. Ka je Nebeszko Králesztvo?

O. Nebeszko Králesztvo je náj blá'senejse
prebívanya meszto szvéczov, gde sze Boug
od lícza do lícza ká'se szvojim vörnim szlu-
gom, sterim je jáko veliki nájem on szám.

P. Steri ido vu Nebeszko Králesztvo?

O. Vu Nebeszko Králesztvo ido oni, steri
vu Bo'soj miloscsi merjéjo, i oni, kí szo ali
vu etom 'sítki za szoje grejhe zadoszta vcsí-
nili, ali na drügom szvejti szo za nyé zado-
szta trpeli.

Krátke Pridavek níki Molitev.

Rána Molitev.

Vu Iméni Ocsé †, i Sziná †, i Dühá Szvé-
toga †, Amen.

Blagoszlovleno bojdi preszvéto, i nerazlo-
cseno Trojsztvo, Ocsa, Szin, i Düh Szvé-
ti, eden právi Boug, i vsze dobro moje,
zdaj, i na vsze veke.

Boug, Boug moj! k-tebi zdihávam vu etom
ránom vrejmeni. Tvoj je dén, i tvoja je
noucs: tí szi sztvouro zorje, i szuncze. V-
szaki dén bodem blagoszlávlao tebé, i hválo
bom Imé tvoje na veke.

Vszamogoucsi Goszpodne Bo'se, kí szi sze
men milosztivno dopüsztó etoga dnéva do-
csakati; ponízno sze tebi molim, vari me dnesz
sztvojov sz. miloscsov, naj sze dén denésnyi
na níksi grejh ne nagnem, nego sztálno pou-
leg tvoje sz. voule, i pravicze ravnam moja
govorjejnya, csinejnya, i mislejnya. I. csi
bi sze meni do prísesztne noucsi szmrt pri-
petila, proszim te oh lübléni moj Zvelicsi-
teo! dáj sze mi právo szpovedati, i tebé na
pout vekivecsne, domovíne vu preszvétom
Oltárszkom szvesztvi prijéti, ino sztejm odí-
csenim szvesztvom dopüsztí sze meni milo-

sztivno prouti vszejm mojim protivníkom pokrejpiti. Vzemí me oh milosztivní Jezus vu tvoje za méne odprte sz. rane! naj me vrág, szvejt, i tejlo nigdár ne prekani. 'Selej'm sze jasz szkrblivo dén denésnyi varvati od vszákoga grejha sztvojov sz. miloscsov Goszpodne, i ráj scsém mrejtí, nego tebé Boug moj, vsze dobro moje zbontüvati: naj etak vu tvojoj milosci tebi povolno dnesz, szlü'sim, gda me pa z-etoga szvejta vö pozovés, naj tebé vu vekivecsnom blá'sensztvi dícsim, i hválím na veke.

- Szvéta Mariá, i vszi szvéczí! molte sze za mé pri Bougi, naj jasz vrejden bodem od nye-ga pomoucs vzéti, ino sze zvelicsati; kí'sivé, i kralüje na vsze veke.

- Angyeo Ro'si, varívács moj lübléni, méné na tébe zavüpanoga preszvejti, vari, káraj, ino ravnaj. Odvrni od méne vsze jálnosztí moji protivníkov, naj mi skouditi ne morejo dén denésnyi. I csi bi me vido (stero ne dáj Boug) vu grejh szpádnoti, setüj me taki na právo pokouro, i k-mojemi Zvelicsiteli nazáj pripelati.

Kralí vekivecsnómi, nemrtelnómi, i ne-vidoucse-mi szamómi Bougi postenyé, i díka na vekí veke.

Dnéve, i csinejnya moja vu tvojem méri
ravnaj vszamogoucsi Bo'se. Blagoszlovi me
Goszpodne, i od vszega hüdoga obráni, ino
vu sítek vekivecsni pripelaj. I. vsze vörne
düsicze po Bo'soj milosci naj pocsívajo vu
méri. Amen.

Vecserásnya Molítev.

Hvállim te, i dícsim oh milosztivni Bo'se!
Hza volo tvoje nezgovorne dobroute, ka
szi meni nevrejdnomi tvojemo i szlugi teliko
lejpi dárov milosztivno do eti máo prikázao,
i cseresz etoga dnéva od neszrecse, ino po-
gibeli obarvajoucsi mené szi sívoga, i zdra-
voga obdr'sao. Szpoznávam Goszpodne, i
z-salosztuim szczom vadlujem, ka szam dnesz
z-mislejnyem, po'selejnyem, govorjejnyem,
i csinejnyem tvojo dobrouto zbantüvao. Ali
proszim te ponízno po brítki mokaj Goszpod-
na Krisztussa Szina tvojega, odpüsztí mило-
osztivno vsze ono meni nevolnómi, kajkoli
szam ali z-nevejduosztí, ali szlabosztí ali hü-
doube prouti tebi, ali bli'snyemi pregrejso.
Csiszto szczé sztvouri vu meni oh Boug
drági! i vari me od vsze pogibeli; ár szi tí
náj mocsnejša obramba moja. Pokri me z-
plascsom tvoje sz. miloscse eto nous, i osz-
tani, zmenov, da jütro szrecsno gori sztánem

i vugoden morem tebi szlūsbe moje áldov prikázati. Preporácsam tebi Goszpodne Poglaváre, Priátele, i nepriátele, zdrave, i beté'sne, 'sive i mrtve, naj blagoszlov tvoj bode ober vszej nász.

Oh Mariá Mati Bo'sa! moli sze za mé pritojem Színi Goszpodni Jezussi, naj osztáne on zmenov, da vu méri pocsívajoucsi sze oszlobodim Satana szküsávanya.

Oh odícseni vörni Bo'si! molte sze za mé grejsnika pri Bougi naj me zdr'sí pod szvoj obramov, da bodem vu méri pocsívaó.

Proszim te lübléni moj varivács Angyeo, na koga szam jasz grejsnik zavüpani, da me povszod ali verusztüvajoucsega, ali pocsívajoucsega bránis, i od vsze jálnosztí vráj'se varjes. Odvrni od méne Satana szküsávanye, naj vu meni meszta ne nájde nepriateo.

Zdr'si me Goszpodne verusztüvajoucsega, vari me pocsívajoucsega, naj verusztüjem zKrisztussom, i pocsívam vu méri.

Zgledni sze oh Bo'se, proszim te na eto meszto, i vsza zaszidjávanya protivníka od nyega dalecs odvrni; tvoji szvétí Angyelje naj vu nyem prebívajo, kí mene vu méri obvarjejo, i blagoszlov tvoj naj bode vszigdár zmenov.

Idem 'se na pocsinek oh Boug, i Goszpoud
moj! naj trüdno, i szlabo moje tejlo pocsí-
va; ka bi tejm bole mogao jütrásnyi dén tebi
szlü'siti, oh lübléno, i szamo edno dobro
Boug moj! vu sterom mojem pocsinki keliko-
krát zdejhnem, ali sze obrném, ali prebüdim,
telikokrát bojdi tebi od méne hvála, i díka
Goszpodne. Jezus bojdi vu mojoj pámeti! Je-
zus bojdi vu moji vüsztaj! Jezus bojdi vu
mojem szreczi! Amen.

Molítev pred Szpouvidjov.

Primi szpouvid mojo milosztivni Jezus, ed-
no vüpanye, i zvelicsanye düse moje.
Nadigni sztvojoj miloscsov na právo po'sa-
lövanye szreczé mojo, i z-'sívimi szkuzami
oblej ocsí moje; naj sze joucem dén, i nous
za vcsinyene velike grejbe moje. Püshti
Goszpodne zdihávanye szarczá mojega pred
tvoje szvéto lícze; ár csi bos sze tí na mé
szrdo, sto me scsé pomocsi, ino sze nad me-
nom szmilüvati? Tí szí zváo Márió Magda-
lejno na pokouro, i Petra szí príjao vu mi-
loscso, ne odüri niti mené 'salosztynoga grejs-
nika, nego sze zgledni na mé tvojega Sz. Imé
na pomocs zezávajoucsega, kí szí sze dáo
na Krí'sno szmrt, da bi grejsnike oszloubodo

od vekivecsne szmrti; i ne gledaj tak na mo-
je hüdobe oh Jezus moj lübléni! ka bi od-
vrno od méne tvojo sz. miloscsó. Odpüsztí
meni záto Zvelicsíteo moj predrági vsze mo-
je grejhe! zvrácsi düse moje rane, i odvé'si
vozlé vze hüdoube moje; ár tebé 'selej, tebé
iscse düsa moja. Ne odvрни od méne licza
tvojega oh 'selni Jezus! nego püsztí trák tvo-
je szvetlosztí vu mojo düso, naj mi poká'se
vsze moje grejhe, stere szam du'sen pred
mojim dühovnikom vadlúvati, naj sze morem
ponízno, i prav z-'salosztím szrczom szpo-
vedati; ino za nyé na etom szvejti dosztoj-
no pokouro csíniti.

Oh náj véksi, i náj zmo'snejsi Bo'se! gde
je bíla do eti máo moja szlejpa pamet, ka
szam sze nej bojao tebé Bogá, i náj vékso do-
brouto mojo tak, i telikokrát zbantüvati?
'Sao mi je z-vusgánoga szrczá mojega, ka
szam tebé nezrecseno dobrouto jasz neszre-
csen, nezahválen, i preveliki grejsnik zban-
túvao. Ali ka szí scsém? kama sze obrném,
nego k-tebi oh lübléni Jezus moj! i k-odprtim
za mé grejsnika preszvétim tvojim ranam?
Jasz szam jasz on grejsnik, kí szam tebé razdra-
'sio, i tí szí mené dönok na pokouro csa-
kou. Oh miloscsa, i dobrouta koncza, ni

kraj
ja lü
na d
i pre
odpu
odpu
Kri'
ni, p
toj
sze
voul
od v
i vö
nego
trdi
naj
bo's
tebi
gda
sáns

K-t
ni, t
prija
ti!

kraja nemajoucsa! koga ne bi tak velika tvo-
ja lübv na 'saloszt szrczá podígnola? zátó i
na dale szpotruga szrczá mojega zdiávam,
i proszim te oh dobro moje jedíno Boug moj,
i odpüszti mi' grejhe moje! Jezus moj raszpéti
odpüszti mi! po tvojem k-Ocsi tvojem na
Kri'si zdiávanyi, po osztroj trnavoj Korou-
ni, po Kri'si, i tvoji rumeni ranaj, i po szvé-
toj szmrty odpüszti meni. Oblüvim zdáj, ka
sze scsém pobougsati, pokorno po tvojoj sz-
vouli 'siveti, i za vsze grejhe moje, stere
od vszákoga hüdá bole odürjávam, sztálno,
i vörno pokouro csíniti. Ráj scsém mrejtí,
nego tebé od eti máo vecskrát ra'saliti. Po-
trdi vu meni eto oblübo oh milosztivni Jezus!
naj do koncza 'sítka vörno, i zahválnó, po-
bo'sno, csíszto, i sztálno vu tvojoj milosci
tebi szlü'sim, i z-etoga pogibelnoga szvejta
gda bode meni vö pojdti, vu tvoje roke Bo-
sánszke düso mojo morem preporocsiti. Amen.

Molítev po Szpouvidi.

K-tebi szam sze 'se kakti rászipni Szin po-
vrno po tvojoj milosci Jezus moj lüblé-
ni, tí szí mené vu tvojo szmilenoszt nazáj
príjao. Ah kak keszno szam te zácsao lübi-
ti! ali dönok je bole zdaj, liki nigdár nej.

Oh neszrecsno vrejmen, v-kom szam tebi nej szlů'so! oh sztrasna glůposzt, vu steroj szam glaszá nej poszlůsao tvoje rejcsi! ali 'se za nikoj nemára, nego tebé szamoga 'selej szrczé moje oh Boug moj! kí szi me z-vraj'si rouk vő vtrgno, od mouk vekivecsni oszloubodo, ino szi meni oudpro vráta Nebeszka. Csi bi sze pa kaj zmenkalo vu mojoj szpouvidi, proszim te Goszpodne, naj szpuni meszto méne miloscsa, i dobrouta tvoja: pouleg stere mej mené odvézanoga od vszej moji grejhov, kak eti na zemli, tak i v-Nébi. Scsém potomtoga kak je dosztojno 'siveti; v-száke grejsne prílike sze hábati, i tebi vszigidár kako mojemi prelůblénomi Odkůpiteli szlů'siti. Ali dobro znás tí moj Boug! i jász szpoznávam szlaboszt mojo; vra'seno natůro, i grejsno návado mojo; záto dáj mi miloscso, i pomoucs tvojo, naj zdr'sati morem oblůbo mojo; ár vídim kelikokrát szam ti obecsao, i 'selo szam sze pobougsati, i ovo odůrna neształnoszt moja! telikokrát szám zlagao. Ali 'se sze ne vőpajoucsi vu mojoj krepkoszti, nego vu szamoj tvojoj miloscsi, oblůbim, ka tebé nescsem vecs nigdár zbantůvati. Potrdi eto volo mojo milosztivni Jezus. zształnov pecsátyov tvoje miloscse. Amen.

Mo

Pr

se

grej

jem

goul

szim

tege

to oc

ri sz

touc

od M

bojd

mi C

ke t

'sele

no v

nita

szve

zdaj

me

szti,

i ste

prijé

Neb

rem

-v

Molítev pred Precsiscsáványem.

Pribli'sávam 'se k-szvetlomi sztolí náj szláj-sega goscsenyá tvojeja jasz nezahválen grejsnik oh lübléni Zvelicsiteo moj! i setüjem kak beté'sen k-vrácsi 'sítka, szíromák, i goulí k-Goszpoudi Nébe i zémle: ino proszim nezrecseno dobrouto tvojo, zvrácsi be-tege moje, szíromastvo blagoszlovi, i golouto odeni; da tebé Kralá vsze sztvorjene sztvári sz-táksov bojazosztyov, vörov, i csisz-toucsov morem prijéti, naj sze vu tvoje sz. od Márie rodjeno tejlo notri vczipim. Zdrav bojdi odícseni Aguyecz Bo'si na Krí'si tvoje-mi Ocsi Nebeszkomi aldüvani! i od prevelike tvoje lübavi vszákomi csloveki, kí te koli 'selej dosztojno pod krüsnim kejpom za hráno vzéti, pripravleni! zdrava bojdi i plemenita krv mojega Odküpitela, po sterój je vesz szvejt od necsisztouce grejha opráni! Operi zdaj mené, i ocsiszti moj lübléni Jezus! ino me zvrácsi, naj tebi od eti máo zdrav, i csiszti, povolno szlü'sim, tebé hválím, i dícsím, i steroga zdaj eti na pouti 'selejm pokritoga prijéti, dopüszti meni milosztično, naj vu Nebeszkój Domovíni odkritoga na veke morem glédati. Amen.

Obcsinszka Szpouvid.

Szpovidavam sze Bougi vszamogoucsemi, Blá'senoj Márii vszigdár diviczi, Blá'senomi Miháli Arkangyeli, Blá'senomi Ivani Krsztiteli, Szvétim Apostolom, Petri, i Pavli, vszejm krouto pregrejso (pregrisíla) zmislejnem, govorjejnyem, i csinejnyem, moj grejh! moj grejh! moj preveliki grejh! zátó proszim Blá'seno Marío vszigdár Diviczo, Blá'senoga Mihála Arkangyela, Blá'senoga Ivana Krsztitela, Szvéte Apostole, Petra, i Pavla, vsze Szvécze, i tebé Ocsa dühovni, molte za mé Goszpodna Bogá nassega. Amen.

Molítev po brecsiscsávanyi.

Dávno 'selni szkrblívo íszkani, zdrav bojdi moj lübleni Jezus! kí szi sze k-meni nevrejdnomi dnesz prikapcso. Pozdrávlam te z-globocsíne szrczá mojega, i prod tebov klecsécs hválim te, i dícsim z-Ocsom, i sz. Dühom, kí szi sze dosztojo k-meni prídti. Oh szrečna moja düsa blagoszlávlaj, i hváli vszigdár Goszpodna, i vsze kotrige zvissávajte Imé nyegovo szvéto! Ah ka scsém od eti doub'seleti, geto mám tebé oh Boug moj! kí zevszim ládas? ka ne dobim od tébe, kí szi i szamóga tebé meni darüvao? Oh milosztiv-

ni Jezus! pokrejpi dŭso mojo, i vcsini, naj vszigdár od tébe mŭszlim, i sztvojov lŭbavov na veke gorim! Tí mej klŭcs od szreza mo-
jega, naj ti vszigdár bode odprto. Ovo jász sze z-czejla tebi dájem, tí szám bojdi moj, i jász-z-czejla tvoj. I da tebi jász zadoszta zahváliti nemorem, za teliko z-menov vcsi-
nyeni dobrout, naj te hválijo, i dícsijo me- szto méne, kí szo vrejdni, vszi tvoji vŕrni, i pobo'sni na zemli szlugi, i v-Nébi tvoji szvé-
ti, i Szveticze; ár je vrejdna toga tvoja go- récsa lŭbav Jezus moj, kí mené nevrejdno- ga eti szpreszvétim Tejlom tvojim, i krvjom gosztis, geto drŭge za volo ednoga szmrtno-
ga grejha, vu szamoj pámeti vcsinyenoga, vu vekivecsnimokaj mantrás? za stero tvojomi- loscsó tebé hválo, i dícsó bodem na vsze ve-
ke. Hvála ti bojdi i za ovo na szpouvid mi- losztivno csákanye, i za eto sztola tvojega goscsenyá darŭvanye. Nedopŭszti oh Jezus!
ka bi eto precsiscsávanye bilou meni na szkvárjenye, nego na zvelicsanye dŭse moje; naj mi bode na odpŭscsanyé mojih grejhov, vtisanye hŭdoga po'selejnya, vŕre, vŭpanya, csíszte lŭbavi povéksávanye, trplivoszti, po- níznoszti, pokornoszti, i vszejh drŭgih do- brout krsztsánszkih ponávlanje. Vcsini oh

Bose ; naj mi bode obramba prouti vszejm
mojim protivnikom dühovnim, i telovnim, i
po jákoszti etoga szkrovnoga szvesztva naj
obsztojim do koncza vu tvojoj sz. milosesi.
ino sítek moj szrecsno dokoncsajoucsi k-tebi
pridem na ono tvoje nezgovorno, i szkrov-
no goscsenyé, gde szí ti oh Jezus moj! z-
Ocsom, sz. Dühom práva szvetloszt, popu-
noma Szvétooszt, vekivecsna radoszt, i po-
polna szlatkoucsa vszejm tvojim szvétim, i
szveticzam na vsze veke. Amen.

Pozdrávlanye B. D. Maríe

vgojdno, opoudné, i Vecsér.

Angyeo Goszpodnov je nazvejszto Maríi, i
Apoprijéla je od Dühá Szvétoga. *Zdrava*
&c.

Ovo szlü'sbenicza Goszpodnova, naj mi
bode pouleg rejcsi tvoje. *Zdrava* &c.

I. Rejcs je Tejlo vcsinyena, i prebívala je
med nami. *Zdrava* &c.

V. Moli za nász Sz. Mati Bo'sa.

R. Da vrejdni posztánemo obecsanya Kri-
sztussovoga.

Molimo.

Miloscse tvojo, proszimo te Goszpodne,
vlej vu nasse pámeti, da kí szmo po An-

gyelszkom nazvicsávanyi Krisztussa Színá
tvojega Tejla oblecsenyé szpoznali, po nye-
govi mokaj, i Krísi v-díko gori sztanejnya za-
pelani bodemo. Po onom Krisztussi nassem
Goszpodni. Amen.

Stolni Blagoszlov.

Vszejh sztvárik ocsi Goszpodne vu tebi sze
vüpajo, i tí nyim dávas hráno v-potrejb-
nom vrejmeni; odpéras tí roké tvoje, i
napunis vszáko sztvár sztvójim, blagoszlovom.
Díka bojdi Bougi Ocsi, i Színi i Szvétomi
Dühi, kak je bilou vu zacsétki, tak zdaj, i
vszigdár, i na veki veke. Amen.

Ocsa nas etc.

Blagoszlovi nász Goszpodne, i ete tvoje
dári, stere od tvoje dobroute bomo jemáli.
Po nassem Goszpodni Jezussi Krisztussi. Am.

Hválo dávanye po Jejsztvini.

Hválte Goszpodna vszi národje, hváli nye-
ga vsze lüszto; ár je potrdjena nad
námi nyegova milosztivnoszt, i pravicza
Goszpodnova osztáne na veke.

Díka bojdi Bougi Ocsi, i Színi, i Sz. Dühi
kak je bilou vu zacsétki, tak zdaj, i vszig-
dár, i na veki veke.

Ocsa nas etc.

Hválo tébi dájemo vszamogoucsi Bo'se za
vsze tvoje dári. Kí'sives, i Kralüjes na vsze
veke. Amen.

Díka bojdi Ocsi Bougi.

Díka Színi nyegovomi,

Tak i Dühi preszvétomi,

Díka bojdi tü, i v-Nébi.

Hválo dávanje po Jezusivini.

